

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ

ΕΡΥΘΡΟΣ + ΣΤΑΥΡΟΣ

ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1950

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ ΠΕΧΑΙΒΑΝΙΔΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΜΗΝΙΑΙΑ

Α'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1924—1941

Β'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΤΟΣ Ε'

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1950 • ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 4

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἀργεντινῆς Δημοκρατίας 2 (πρῶν Βουλῆς) ΑΘΗΝΑΙ — Τηλέφ. 33-897

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΩΣ ΔΡΘΡ. 6 Α.Ν. 1092

Διεύθυνσις Περιοδικῶν: ΚΑΛ. ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (ΚΑΤΣΑΛΙΔΟΥ), Λ. Σγουροῦ 2

Διεύθυνσις Τυπογραφείου: «ΠΥΡΣΟΣ» Α.Ε. Ἱερὰ Ὁδὸς 61

Τιμὴ Φύλλου Δρχ. 1.000 - Ἑτησίᾳ συνδρομὴ ἑσωτ. Δρχ. 8.000, ἑξωτ. 10 σελ. ἢ 2 δολλ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ — CONTENTS

Τὸ παραμῦθι τῆς Κυρούλας, Ποίημα ὑπὸ Στ. Σπεράντζα. — Τὰ ταξείδια καὶ αἱ περιγραφαὶ τοῦ Νικάνδρου Νουκίου ὑπὸ Α. Α. Κ. — Ἡ γλῶσσα τοῦ Ὁμήρου, ὑπὸ Γ. Κουρμούλη. — Προλαμβάνετε γιὰ νὰ σώσετε τὰ δόντια σας. — Τὰ μέσα πού μᾶς θερμαίνουν καὶ τὰ κρυολογήματα ὑπὸ Στ. Σπεράντζα. — Ἑμμανουὴλ Ροΐδης, ὑπὸ Μ. Νικολαΐδη. — β) Ὁδηγία πρὸς τοὺς πεζοὺς. — Τὸ Μέλι, ὑπὸ Κ. Ζευγά. — Πρῶτες βοήθειες, ὑπὸ Στ. Κανελλῆ. — Ε.Ε.Σ.Ν. γιὰ τὸν ἐπαναπατρισμὸ τῶν ἀρπαγέντων παιδιῶν. — Διάγγελμα τοῦ Προέδρου κ. Ο. Connor. — Τὸ χριστόψαρο, Παραδόσεις, ὑπὸ Α. Μεταξά. — Τὸ δέμα τῆς Πρωτοχρονιάς, ὑπὸ Νικ. Γ. Δημ. — Φωτογραφίαι δράσεως. — Ἄτομον καὶ Ἀτομικὴ ἐνέργεια, ὑπὸ Π. Μιχαλοπούλου. — Τὸ ἄμυαλο Πουλαράκι, ὑπὸ ΑΝ. ΒΩ. — Ὁ Βύρων στὸ Μεσολόγγι, ὑπὸ Χρ. Ἐμ. Ἀγγελολάτη. — β) Στὸ Λόρδο Βύρωνα, Ποίημα ὑπὸ Σ. Σκίπη. — Ἡ ἀναβίωσις τῶν ἀρχαίων Παναθηναίων, ὑπὸ Σπ. Αὐλωνίτη. — Τὸ Χρονικὸν τοῦ Μορέως, ὑπὸ Π. Καλονάρου. — Μετέωρα, ὑπὸ Π. Καλονάρου. — Κίνησις Ε.Ε.Σ.Ν. — Μαθητικὴ συνεργασία. — Ἐξώφυλλο: Πρωτοχρονιά. — Μουσικὴ, ὑπὸ Ξ. Ἀστεριάδη.

Grand mother's tale Poem, by St. Sperantza. — a) Nikandros Noukios, by A.A.K. — b) Newyear's day, Poem, by C. Palama. — c) Wisemen's saying. — Epos by Homer, by G. Kourmoulis. — a) Our teeth, by St. Sperantza. — b) Means of heating, by St. Sperantza. — a) Emmanuel Roïdes, by M. Nicolaides. — Honey, by C. Zevgas. — First-aid, by St. Canellis. — The greek Junior Red Cross for the repatriation of the abducted children. — Message by Mr. O. Connor. — Saviour's fish, legend, by A. Metaxa. — Newyear's parcel, by Nic. Dem. — Activity in pictures. — Atom, by P. Michalopoulos. — The foolish horse, by AN. VO. — a) Lord Byron, by Chr. Angelomati. — b) Poem, to Lord Byron, by St. Skipi. — «Chronicon Moreos», by P. Calonaros. — Life of sports, by Sp. Avloniti. — Meteora, by P. Calonaros. — G.J.R.C. activity. — Pupils' contribution. — Back - cover: New-year's day, — Music, by X. Asteriades.

1950

Μὲ πίστιν εἰς ἓνα καλλίτερον μέλλον γιὰ τὸν κόσμον καὶ τὴν ἀγαπητὴν μας Πατρίδα ἀτενίζομεν εἰς τὸ 1950 καὶ ἀπευθύνομεν γιὰ τὸν καινούργιον χρόνον πρὸς ὅλους τοὺς ἀναγνώστας, φίλους καὶ συνεργάτας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος τὶς καλλιτέρες μας εὐχές.

Μὲ τὰ διδάγματα καὶ τὴν πείρα τοῦ παρελθόντος ὡς ἐργασθούμεν ἐντατικώτερα καὶ μὲ σύστημα γιὰ νὰ ἀποδώσωμε ὅ,τι χρειάζεται ἡ χώρα μας καὶ σὲ ἀναλογίαν ὅλος ὁ κόσμος.

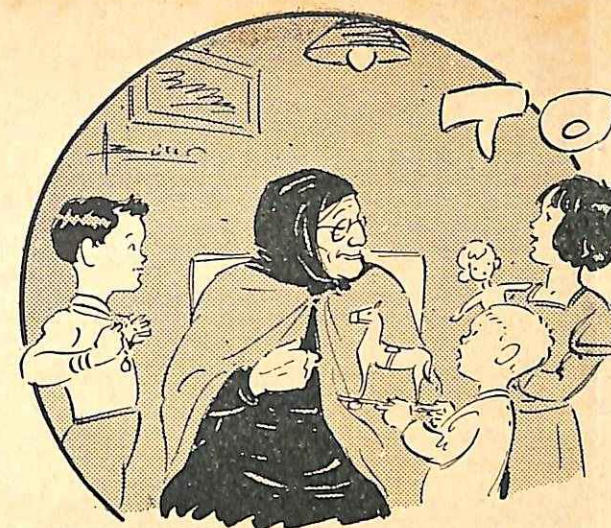
Ὁ κάθε ἓνας πρέπει νὰ κάμῃ τὸ καθήκον του ὅπου εὐρίσκεται, καὶ ἂν τὸ κάνουν ὅλοι, τότε θὰ εἶναι ὁλοκληρωμένο τὸ ἔργον.

Εἶναι γνωστὸν πὼς τὸ ἔργον τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος ἀποβλέπει εἰς τὴν ἀνακούφισιν ἐκείνων πού ὑποφέρουν καὶ τὴν εὐτυχία ὅλων, ἡ ὁποία θὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὰς διενέξεις πού ὀδηγοῦν εἰς τοὺς φοβεροὺς καὶ καταστρεπτικούς πολέμους.

Μὲ τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν εὐχὴ τὸ 1950, πού εἶναι ἡ ἀπαρχὴ τοῦ δευτέρου ἡμίσεος τοῦ αἰῶνος μας, νὰ ἀποβῇ ἔτος εἰρηνικῆς ἀναδημιουργίας καὶ εὐτυχίας γιὰ ὅλον τὸν κόσμον καὶ τὴν ὡραίαν, ἀλλὰ πολύπαθη, Πατρίδα μας, ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς Νεότητος χαιρετίζει τὸ Νέον Ἔτος μὲ τὸ σύνθημα: ἐντατικὴ καὶ συστηματικὴ ἐργασία ἀπὸ ὅλους.

Ἀθῆναι 31 Δεκεμβρίου 1949.

Ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς Νεότητος

ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΠΕΡΑΝΤΖΑ

Καὶ τοῦτο ἐδῶ τὸ ἀγνὸ κουκλάκι, πού βαστῶ καὶ μοιάζει μὲ ἀγγελούδι παραδείσου, ἔ, δὲν πειράζει τώρα, πάρε το κι αὐτὸ κι ὡς τόχει, ἀντὶς γιὰ μένα, τὸ παιδί σου.

Κι ἔτσι, σὰν κάνετε καὶ σεῖς Πρωτοχρονιά, χαρὰ πού θάχῃ ἡ μάννα μου ἢ καμμένη! Κυρά μου, κλείσε τώρα κι εἶναι παγωιά καὶ τ' ἄρρωστο δὲν κάνει νὰ προσμένῃ.

Σφαλᾶ τὴν πόρτα τῆς μὲ δάκρυα ἢ φτωχὴ κι ὁ Γιώργος στὴ μαννούλα του γυρίζει. Μὰ ἀκόμα νιώθει λὲς τῆς χήρας τὴν εὐχή, πού ὀλόθερμη μαζί του φτερουγίζει.

Χρυσὸ τὸ χέρι, ἀγαπημένα μου παιδιά, σὰν ξαίρη νὰ σκορπᾶ τὴν καλωσύνη. Τιμὴ καὶ παίνεμα σ' ἐκείνη τὴν καρδιά, πού μέσα του φτωχοῦ τὸν πόνο κλείνει...».

ἐδῶ σταμάτησε ἡ κυρούλα. Καὶ σκυφτὴ σκουπίζοντας τὰ μάτια μὲ μαντήλι, μ' ἀγνὴ μιὰ εὐλάβεια στὴν ὄψι τῆς γραφτῆ σταυρώθηκε στὴ χάρι τοῦ Ἀη Βασίλη.

«Κι ὁ Γιώργος, πὲς μας, τί ἀπογίνεκε γιαγιά; Ἐγὼ θὰ τοῦ χαρίσω τὸ ἄλογό μου...». «Κι ἐγὼ τὴν Παναγιά, πού κρέμασε ὁ πατέρας στὸ λαιμό μου».

Κι ἐνῶ κυλοῦν, σὰν παιγνιδάρικα γατιά, τὰ ἐγγόνια στῆς ἀσπρόμαλλης τῆς στήθης, ἐκείνη, σπρώχνοντας δυὸ ξύλα στὴ φωτιά, «δὲν τέλειωσε, τοὺς λέει, τὸ παραμῦθι.

Ὁ Γιώργος ἔγινε τρανός. Δὲν εἶναι πλιὸ μικρὸς νὰ τοῦ χαρίσετε παιγνίδια. Χρόνια περάσαν, πού παρήτῃσα ἀργαλεῖο καὶ σχέδια καὶ χρυσόπλεχτα κεντίδια.

Λοιπὸν ὁ Γιώργος μὲ λαχτάρια μου κρυφὴ μεγάλωσε στὰ χέρια τὰ δικά μου. Κι ἀπὲ παντρεύτηκε τοῦ θειοῦ σας μιὰ ἀδερφή καὶ γίνεκε... πατέρας σας, παιδιά μου».

Ξάφνου ἡ ἐξώπορτα χτυπᾶ. Καὶ σὰν πουλι πετᾷ ν' ἀνοίξῃ πρόσχαρη ἢ μητέρα. Καὶ τὰ παιδάκια, τρέχοντας ὡς στὴν αὐλή, φιλοῦνε δακρυσμένα τὸν πατέρα.

Καθίσαν γύρω στὴν κυρούλα τὰ παιδιά, καὶ σταύρωσαν τὰ χέρια τους στὰ στήθη. Κι ἐκείνη, πλέκοντας μιὰ κάλσα στὴν ποδιά, ἀρχίνησε νὰ λὲῃ τὸ παραμῦθι.

«Ἦταν λοιπὸν Πρωτοχρονιάς παραμονή. Πέρασαν ἀπὸ τότε τόσα χρόνια. Κι ἡ νύχτα, νύχτα σὰν ἀπόψε σκοτεινὴ, πυκνὰ στοὺς δρόμους ἔστρωνε τὰ χιόνια.

Ἐνα παιδάκι, καλὴ ὥρα ὅπως καὶ σεῖς, πού πήρατε τὰ ὀλόσγουρα μαλλιά του, χρυσὸ καμάρι μιᾶς λαχτάρης περισσῆς, πού Γιώργος ἦταν, λένε, τ' ὄνομά του,

Μικρό, μὰ ὀλόφωτο καράβι ἀπὸ χαρτί πολύχρωμο στὸ χέρι του κρατοῦσε καὶ γλυκοφέλλοντας στὰ σπίτια τῆς γιορτῆς, τὴν ψύχρα τοῦ χειμῶνα δὲν ψηφοῦσε.

Ἄλλου πολυέλαισι λαμπύριζαν τρανοί, μετάξια, ἀσημικό, μαργαριτάρι, κι ἄλλου τῆς φτώχειας ἡ χαρὰ ἢ παντοτινὴ μὲ τὴν ἀγάπη ἐπλέκανε ζευγάρι.

Κι ὁ Γιώργος πότε τραγουδεῖ σ' ἓνα ψηλὸ μὲ ἀμέτρητα παράθυρα παλάτι καὶ πότε πάλι σὲ σπιτάκι χαμηλό. Καὶ πάντα γιὰ τὸν κόπο παίρνει κάτι.

Μὰ σ' ἓνα ἐκεῖ σπιτάκι πέρα ἐρημικό, δαρμένο ἀπ' τοῦ καιροῦ θαρρεῖς τὴν μπόρα, ἡ πόρτα σέρνεται μὲ τρίξιμο κακὸ καὶ βγαίνει μιὰ γυναίκα μαυροφόρα.

Χλωμό, χλωμὸ τὸ πρόσωπό τῆς σὰν νεκρὸ, τὰ χεῖλη τῆς σὰν φύλλα μαραμμένα.

«Μικρό μου, λέει μ' ἓνα παράπονο πικρὸ, κι ἐγὼ ἔχω ἓνα παιδάκι σὰν καὶ σένα.

Σ' ἄρρωστια ἀπόψε πλαγιασμένο δυνατὴ, νὰ βγῇ ὡς ἐσύ δὲν μπόρεσε κι ἐκεῖνο. Δὲν ἔχω τώρα νὰ σοῦ δώσω κάτι τι καὶ μὴ ρωτᾷς, παιδί μου, τί θὰ γίνω».

«Στάσου, κυρά! τῆς λέει ὁ Γιώργος γελαστός κι ἀστράφτει ἀπὸ χαρὰ ἢ ὡραία μορφή του. Ἐκεῖνος πού ἔχει — τότε κι ὁ Χριστὸς — μὲ τὸ φτωχὸ μοιράζει τὸ ψωμί του.

Κοίταξε δῶ. Δὲν ἔχω χρήματα χρυσά. Μὰ ἀπ' ὅ,τι κι ἂν κρατῶ, κυρά μου, ἀπόψε, δέξου καὶ σὺ γιὰ τὸ παιδί σου τὰ μισὰ καὶ πάρε ἀπὸ τὴν πίττα μου καὶ κόψε.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΔΩΡΕΑ

ΗΜΕΡΟΜ.

ΑΡΙΘ.

1. Τ. 1092

16. 8. 55

36199

ΑΓΝΩΣΤΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ ΝΟΥΚΙΟΣ

ΤΑ ΤΑΞΙΔΙΑ ΚΑΙ ΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΑΙ ΤΟΥ

ΕΝΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΑΚΟΣ
ΣΤΡΑΤΟΣ ΜΑΧΕΤΑΙ ΤΟ 1456 ΕΙΣ
ΤΗΝ ΑΓΓΛΙΑΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΓΑΛΛΙΑΝ

Ἑλλήνων γραφῶν ὅπως σὸ τέλος κάθε χειρογράφου μὲ τὰ κείμενα τῶν ἀρχαίων ἀριστοουργημάτων, ὑπενθυμίζουν τὴν ἀτομικὴν καὶ τὴν ἐθνικὴν των δυστυχίαν, ὁ Ἀνδρόνικος Νούκιος προσθέτει εἰς τὰ χειρόγραφα αὐτὰ ἢ εἰς τὰς ἀφιερώσεις του διαφόρους σημειώσεις πού μᾶς κατατοπίζουν πληρέστερα γιὰ τὴν ζωὴν του καὶ τὶς περιπλανήσεις του. Ἐστὶ ἐξαφνα, σὲ ἓνα ἀπὸ τοὺς κώδικες, πού ἔχει γράψει ὁ ἴδιος καὶ πού φυλάγονται ἀκόμη σήμερον στὴ βιβλιοθήκη τοῦ Ἰσπανικοῦ παλατιοῦ τοῦ Ἑσκουριάλ, γράφει: «Ἀνδρόνικος Νούντζιος, Κερκυραῖος, μετὰ τὴν ἄλωσιν καὶ πυρπόλησιν καὶ λαφυραγωγίαν τῆς ἑαυτοῦ σιν καὶ πυρπόλησιν καὶ λαφυραγωγίαν τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος ὑπὸ τῶν ἀσεβῶν, Ἐνετίησι διατρίβων (δηλαδή μένων εἰς τὴν Βενετίαν) καὶ πενίᾳ συζῶν, μισθῶ καὶ ταύτην τὴν βίβλον ἐξέγραψεν».

Ἐφυγε λοιπὸν ἀπὸ τὴν «ἀλωθείσαν καὶ πυρποληθείσαν» πατρίδα του ὁ Νούκιος καὶ εὐρίσκετο ἀπὸ τὸ 1541 στὴν Βενετία ὅπου φαίνεται ὅτι ἐπέρασε τὰ πρῶτα δύο χρόνια τῆς ἐξορίας του σὲ πραγματικὴν δυστυχίαν, μέχρις ὅτου κατορθώσῃ νὰ βρῇ δουλειά. Εἰς τὰ 1543 ὅμως προσελήφθη στὴν ὑπηρεσίαν τοῦ μεγαλοπρεποῦς πρεσβευτοῦ τῆς Ἰσπανίας στὴν Βενετία δὸν Διέγκο ντὲ Μεντόθα. Ὁ Ἰσπανὸς αὐτὸς εὐπατρίδης δὲν ἀγαποῦσε μόνο ἐξαιρετικὰ τὰ γράμματα καὶ τὴν ἀρχαία σοφία τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ ἐδείκνυε τὴν συμπάθειά του καὶ πρὸς τοὺς δυστυχισμένους ἀπογόνους τῶν ἐνδόξων αὐτῶν Ἑλλήνων καὶ ἐμάζεψε εἰς τὸ παλάτι του πολλοὺς Ἕλληνες γιὰ νὰ πλουτίζουν μὲ τὰ ἀντίγραφα τῶν τῶν βιβλιοθήκῃ του καὶ γιὰ νὰ τοῦ προσφέρουν κατὰ τὶς ὥρες τῆς σχολῆς του τὴν ἀπόλαυσιν ἀτελειώτων συζητήσεων γιὰ τὴν ἀρχαία Ἑλληνικὴ σοφία. Ἔως τὸ 1545 ὁ Νούκιος φαίνεται ὅτι, ἐπωφελούμενος τῆς προστασίας τοῦ Μεντόθα, ἐδιώρθωσε ἀρκετὰ τὰ οἰκονομικά του ὥστε νὰ μπορῇ νὰ ἀναπνεύσῃ λίγο καὶ νὰ ἐπιδοθῇ ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀντιγραφὴ ἀρχαίων κειμένων καὶ σὲ πρωτότυπη δική του ἐργασία. Ἐστὶ ἐξέδωκε τὸ 1545 στὴν Βενετία τὸ «Τυπικὸ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀκολουθίας».

Τὸν ἴδιο ὅμως χρόνον σημειοῦται καὶ ἡ ἀποφασιστικὴ μεταβολὴ στὴ ζωὴ του. Ἐπέρασε ἀπὸ τὴν Βενετίαν πηγαίνοντας στὴν Κωνσταντινούπολιν γιὰ νὰ συναντηθῇ μὲ τὸν Σουλτάνο ὁ ἑκτακτὸς ἀπεσταλμένος τοῦ Βασιλέως τῆς Ἰσπανίας Gerard Veldtwick de Ravenstein, ὁ «Γεράρδος Βελτουρικός», ὅπως τὸν ἀναφέρει τὰ Ἑλληνικὰ κείμενα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Καταγόμενος ἀπὸ τὸ Ravenstein τῆς Φλάνδρας τοῦ Βελγίου, ὁ ἀριστοκράτης αὐτὸς εἶχε ἐξαιρετικὴ μόρφωσιν καὶ εἶχε τελειώσει τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Λουβαίν, ὅπου ἐδίδασκε καὶ ὁ ἴδιος στὰ 1428. Μὲ χίλια δυὰ βάρη καταφέρε νὰ μάθῃ λαμπρὰ καὶ τὴν ἀρχαία Ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ ἐδείκνυε πάντοτε ἰδιαίτερον ἐνδια-

φέρον γιὰ ὅ,τι εἶχε σχέσιν μὲ τὸν κλασσικὸ Ἑλληνικὸ πολιτισμό. Ὁ Ἰσπανὸς αὐτὸς λοιπὸν ἀπεσταλμένος ἐγνώρισε τὸν Κερκυραῖον λόγιον στὴν αὐλὴν τοῦ Μεντόθα, ἐνθουσιάσθηκε μὲ τὴν μόρφωσιν καὶ τὸν χαρακτῆρα του καὶ τὸν προσέλαβε ἀμέσως γραμματεὰ του γιὰ τὸ ταξίδι του εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Ἐστὶ ὁ Νικάνδρος Νούκιος ξαναγύρισε στὴν ἀγαπημένην του πατρίδα καὶ ἐγνώρισε μάλιστα τὴν Κωνσταντινούπολιν, τὴν παλαιὰ καὶ θαυμαστὴ πρωτεύουσα τῆς μεγάλῃς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας, πού εἶχεν ἄλωθῇ ἓνα ἄνθρωπον σχεδὸν αἰῶνα ἐνωρίτερα. Δυστυχῶς στὶς «Ἀποδημίες» του ὁ Νούκιος δὲν μᾶς δίνει καμμία σχεδὸν πληροφόρησι γιὰ τὴν κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκει τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ γιὰ τὶς ἐντυπώσεις του ἀπὸ τὸν Σουλτάνο Σουλεϊμάν, τοῦ ὁποίου τὰ στρατεύματα εἶχαν λεηλατήσει τὴν πόλιν του καὶ τὸ σπίτι του. Σημειώνει ἀπλῶς ὅτι οἱ συμπατριῶτες του, γιὰ τοὺς ὁποίους καὶ μόνον γράφει τὸ βιβλίον του, γνωρίζουν ἀρκετὰ καλὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ τὴν ἄλλην Ἑλλάδα, ὥστε νὰ μὴ χρειάζεται νὰ περιγράψῃ ἐκτενῶς τὸ μέρος αὐτὸ τοῦ ταξιδίου του. Περνάει λοιπὸν ἐπιτροχάδην τὸ μέρος αὐτὸ γιὰ νὰ ἐπιμείνῃ πολὺ περισσότερο στὴν περιγραφή τῶν χωρίων καὶ τῶν πόλεων τῆς Δύσεως πού ἐγνώρισε τὰ περαιτέρω ταξίδια του.

Καὶ αὐτὸ γιὰτὶ ὁ Veldtwick δὲν ἐννοῦσε πιά νὰ ἀποχωρισθῇ ἀπὸ τὸν πολῦτιμον γραμματεὰ του καὶ τὸν ἔπαιρνε μαζί του σὲ ὅλες τὶς διπλωματικὰς του ἀποστολὰς πρὸς τοὺς διαφόρους ἡγεμόνας καὶ μεγιστάνες τῆς Δύσεως καὶ σὲ ὅλα τὰ ταξίδια του, πού διήρκεσαν ἔκτοτε πολλὰ χρόνια. Ἐγνώρισε ἔτσι ὁ Νούκιος τὶς περισσότερες πόλεις τῆς Ἰταλίας, τῆς Γαλλίας, τῆς Φλάνδρας, τῆς Ὁλλανδίας, τῆς Ἑλβετίας, τῆς Γερμανίας, τῆς Ἀγγλίας καὶ μᾶς ἔδωσε στὶς «Ἀποδημίες» του πολὺ ἐνδιαφέρουσες περιγραφὰς φῆς ποταμῶν καὶ πόλεων, πριγκιπῶν καὶ βασιλέων, ἀνθρώπων καὶ πραγμάτων. Εἶχε τὴν ἱκανότητα νὰ βλέπῃ καὶ νὰ παρατηρῇ τὰ πρὸς τὸ ἐνδιαφέροντα πράγματα καὶ νὰ ξέρῃ νὰ τὰ περιγράψῃ μὲ χαριτωμένη εὐφράδεια. Θὰ σὰς ἀναφέρω μερικὸς χαρακτηριστικὸς τίτλους ἀπὸ τὰ κεφάλαιά του, μεταφράζων μόνον λίγο τὴν γλῶσσά του: «Ὅσα οἱ καλόγεροι κάνουν ἀπὸ αἰσχροκέρδειαν», «Ἡ θαυματοποιὸς γρη῏α», «Ἡ ἐκστρατεία τοῦ Βασιλέως Ἑρρίκου τῆς Ἀγγλίας κατὰ τῶν καλογέρων», «Τὸ μεγαλειότερον καράβι τοῦ κόσμου», «Περὶ Λευτεκίας τῶν Παρισίων» (Λευτεκία ἦταν τὸ ὄνομα πού ἔδιναν τότε οἱ διανοούμενοι στὴ Γαλλικὴν πρωτεύουσαν), «Πῶς κατέλαβον οἱ στρατιῶται τοῦ Βουρβόνου τὴν Ρώμην καὶ πῶς ἐβασάνισαν τοὺς Ρωμαίους», «Τὸ τέρας πού εἶδαμε εἰς τὴν Κέρκυραν», «Ἐκφράσεις τῆς ἐν Γαλλίᾳ καλλιπρόου πηγῆς» (πρὸς κεῖται γιὰ τὴν λίγο ἐλεύθερον Ἑλληνικὴν μετάφρασιν τοῦ Γαλλικοῦ Φωνταινεμπλώ, ὅπου εἶχαν τότε τὸ παλάτι τους οἱ Γάλλοι Βασιλεῖς καὶ ὅπου ἔδρασαν ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ἀρκετοὶ Ἕλληνες λόγιοι), «Οἱ καλοὺ μενοὶ βαρῶνοι», «Ἡ στέφισ τῶν Αὐτοκρατόρων εἰς τὸ Ἀκουΐσγρανον», (τὸ σημερινὸν Ἀαχεν), «Ἡ νέα θρησκεία τῶν Διαμαρτυρομένων» κ.ο.κ.

Ἐκεῖνα ὅμως τὰ κεφάλαια πού μᾶς ἐνδιαφέρουν πολὺ περισσότερο εἶναι τὰ δύο κεφάλαια τῶν «Ἀποδημιῶν» τοῦ Νικάνδρου τὰ ὁποῖα μᾶς γνωρίζουν ἓναν ἐπιεργὸ καὶ γενναῖον συμπατριώτην μας, τὸν στρατηγὸν Θωμᾶ, τὸν καταγόμενον ἀπὸ τὸ Ἄργος, πού θὰ μᾶς ἦταν σήμερον ἐντελὴς ἀγνωστὸς ἂν δὲν εἶχε φροντίσει ὁ Κερκυραῖος λόγιος νὰ μᾶς περιγράψῃ μερικὰ ἀπὸ τὰ κατορθώματά του.

Συναντοῦμε λοιπὸν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1546 τὸν Νικάνδρον στὴ Σκωτία. Ὁ προϊστάμενός του κόμης Γεράρδος, ὁ ὁποῖος εὐρίσκετο τότε εἰς τὰς Βρυξέ-

λας μαζί μὲ τὸν Βασιλέα τῆς Ἰσπανίας καὶ τῆς Φλάνδρας, τοῦ εἶχε δώσει τὴν ἄδεια νὰ πάῃ στὴ Σκωτία γιὰ νὰ συναντήσῃ τὸν Ἀγγλο Βασιλέα Ἑρρίκο. Ὁ Κερκυραῖος λόγιος εἶχε γνωρίσει καλὰ τὸν Ἀγγλο Βασιλέα σὲ προηγούμενες πρεσβείες τοῦ Veldtwick, αὐτὴν ὅμως τὴν φορὰ δὲν ἐπῆγαινε στὴν Ἀγγλίαν γιὰ νὰ συναντηθῇ μὲ τὸν Βασιλέα, ἀλλὰ γιὰτὶ ἤξερε ὅτι θὰ εὕρισκε ἐκεῖ πολυτίμους καὶ ἐνδιαφέροντας συμπατριώτας. Καὶ γι' αὐτὸν ἴσως τὸν λόγον ἐζήτησε τὴν ἄδεια ἀπὸ τὸν κύριόν του, ὁ ὁποῖος, ὅπως λέγει ὁ ἴδιος, τοῦ ἔδωσε μὲ εὐχαρίστησιν καὶ προθυμίαν καὶ ἄλλο καὶ ὅπλα καὶ ὅ,τι ἐχρειάζετο γιὰ τὴν διατροφή του.

Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ὁ Ἑρρίκος ὁ ΣΤ' τῆς Ἀγγλίας διεξῆγε ἓνα εἶδος κλεφτοπολέμου ἐναντίον τῶν γειτόνων τῆς Σκωτίας, μὲ τοὺς ὁποίους δὲν εἶχε καθόλου καλὰς σχέσεις. Τὸν πόλεμον αὐτὸν εἶχε ἀναλάβει κυρίως μία δύναμις ξενικῶν μισθοφόρων, μία δύναμις πού ἀπετελεῖτο ἀπὸ Ἰταλοὺς, Ἰσπανοὺς καὶ τοὺς «ἐκ Πελοποννήσου Ἀργεῖους ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ στρατηγοῦ ἐκείνου Θωμᾶ, τοῦ ἐξ Ἀργους», εἰς τῶν ὁποίων «τὴν ἀνδρείαν, τὴν φρόνησιν καὶ τὴν πρὸς τοὺς πολέμους ἐμπειρίαν» ἀφιερώνει τὰ δύο κεφάλαια αὐτὰ τῶν βιβλίων του ὁ Νούκιος. Εἶναι πραγματικὰ πολὺ ἐπιεργὸ καὶ ἐνδιαφέρον τὸ νὰ εὐρίσκομε ἐδῶ καὶ 400 χρόνια ἓνα ὁλόκληρον στρατὸ ἀπὸ Πελοποννησίου, μὲ Πελοποννήσιο ἐπίσης στρατηγὸν ἐπὶ κεφαλῆς, νὰ μάχεται κοντὰ εἰς τὸν Τάμεσιν ποταμὸν γιὰ λογαριασμόν τοῦ Βασιλέως τῆς Ἀγγλίας ἐναντίον τῶν Σκωτσέζων. Καὶ πρέπει νὰ εἴμαστε εὐγνώμονες πρὸς τὸν Κερκυραῖον Νούκιον πού ἐφρόντισε νὰ γνωρίσῃ ἀπὸ κοντὰ τὴν πολεμικὴ αὐτὴ δρᾶσιν καὶ νὰ μᾶς δώσῃ μία περιγραφή τῶν κατορθωμάτων των. Παρηκολούθησε τοὺς Ἀργεῖους «φιλοῦς», ὅπως ἀποκαλεῖ τοὺς στρατιώτας τοῦ πεζικοῦ, στρατοπέδευσε μαζί τους κάτω ἀπὸ τὰ φρούρια πού βρίσκονται εἰς τὶς ὄχθες τοῦ Ταμέσεως ποταμοῦ, πού ἐχώριζε τότε τὴν Ἀγγλίαν ἀπὸ τὴν Σκωτίαν καὶ εὐρέθηκε καὶ ὁ ἴδιος μάρτυς στίς συνεχεῖς τῶν ἐπιδρομῶν ἐναντίον τοῦ Σκωτικοῦ ἐδάφους, τὴν κατάληψιν μερικῶν κωμοπόλεων καὶ τὴν μεγάλην ζημίαν πού ἔκαμαν εἰς τοὺς Σκωτσέζους μέχρι τῆς στιγμῆς πού ἐπετεύχθη μία ἀνάκωχή, ὅποτε καὶ ἐξαναγύρισε καὶ ὁ Νούκιος εἰς τὴν «Λονδίνην». Οἱ Ἀργεῖοι καὶ οἱ Ναυπλιῶτες πολεμισταί, οἱ ὁποῖοι μετεχειρίζοντο ἀσπίδα ἀπὸ δέρμα καὶ λόγχην ξύλινην, δὲν εἶναι ἐντελῶς ἀγνωστοὶ εἰς τὴν ἱστορίαν, διότι καὶ μερικοὶ σύγχρονοι Ἰταλοὶ συγγραφεῖς περιγράφουν ἰδιαιτέρως τὴν γενναϊότητά των. Εἶναι ὅμως τόσον σπάνια καὶ δυσεύρετα τὰ βιβλία τῶν Ἰταλῶν αὐτῶν συγγραφέων, ὥστε ἀσφαλῶς δὲν θὰ τὰ εἶχαμε προ-

4

ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΓΙΑ ΝΑ ΣΩΖΕΤΕ ΤΑ ΔΟΝΤΙΑ ΣΑΣ

ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ, Καθηγ. του Πανεπιστημίου Αθηνών

Το στόμα είναι η θύρα του σώματός μας. Κανένα βλαβερό πράγμα δεν πρέπει να περνά απ' αυτήν. Και όμως κάθε στιγμή, χωρίς να θέλωμε, δεχόμαστε στην κοιλότητα του

στόματος, με τη σκόνη που είναι στον αέρα, σωρούς μικροσκοπικών οργανισμών, δηλαδή μικροβίων. Μεταξύ των μικροβίων αυτών συμβαίνει κάποτε να υπάρχουν και μερικά πολύ βλαβερά και επικίνδυνα για την υγεία μας.

Στόματά με μικρόβια, με τη θερμοκρασία του περιβάλλοντος, πολλαπλασιάζονται καταπληκτικά. Ακόμη περισσότερο, όταν μεταξύ των δοντιών έχουν παρμεινεί και υπολείμματα τροφών. Τα υπολείμματα αυτά, όταν αποσυντεθούν, κάνουν και δύσσομο το στόμα. Γι' αυτό πρέπει το στόμα να καθαρίζεται τακτικά, δηλαδή μετά κάθε γεύμα, αλλά και το βράδυ πριν από τον ύπνο.

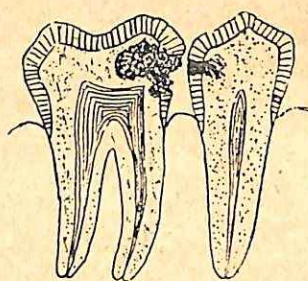
Ο καθαρισμός γίνεται με τη γνωστή βούρτσα των δοντιών, που οι τρίχες της δεν πρέπει να είναι ούτε μαλακές, ούτε πυκνές. Με τη βούρτσα γίνεται συνήθως χρήση και οδοντόπαστας. Άλλα πολύ συνιστάται και η χρήση διαλύματος μαγειρικού αλάτος. Ο καθαρισμός του στόματος είναι ακόμα αναγκαίτερος, όταν είμαστε άρρωστοι, πρό πάντων από μολυσματική άρρώστια.

Καθένας πρέπει να έχει τη δική του οδοντόβουρτσα και να την διατηρή καθαρή. Με καθαρά επίσης χέρια θα την πλύνει, για να τρίβει τα δόντια κυκλικά πάντοτε, σ' όλες τους τις επιφάνειες. Απαλότερα θα τρίβει και τα ούλα, καθώς και τη γλώσσα. Αν τα ούλα αιμορραγούν, θα ζητήσει τη συμβουλή οδοντιάτρου.

Μπορεί κανείς να κάνει χρήση και οδοντογλυφίδων, ξυλίνων ή κοκκάλινων, όχι όμως και μεταλλίνων, που καταστρέφουν τα δόντια.

Υπολείμματα τροφών, τα οποία παθαίνουν αποσύνθεσι, και άφθονα ξινά ποτά ή γλυκίσματα καταστρέφουν λίγο λίγο την άδαμαντίνη μία ουσία, που σκεπάζει και προφυλάγει τα δόντια. Την ίδια καταστροφή κάνει και το σπασίμο πολύ σκληρών καρπών με τα δόντια, καθώς και η απότομη μεταβολή της θερμοκρασίας των δοντιών με πολύ ζεστά ή πολύ κρύα φαγητά ή ποτά. Μετά την καταστροφή της άδαμαντίνης, τα υγρά και τα μικρόβια του στόματος εύκολα πιά προσβάλλουν και την οδοντίνη. Αρχίζουν τότε πόνοι δυνατοί, που αυξάνονται τόσο περισσότερο, όσο το κακό προχωρεί προς τον πολφό. Η φθορά αυτή του δοντιού λέγεται τερηδόνη.

Αλλά θα μιλήσουμε ακόμα για αυτή την πάθηση των δοντιών, που προξενεί τόσα κακά στον οργανισμό μας.

Τερηδών που καταστρέφει τα δόντια.

ΤΑ ΜΕΣΑ ΠΟΥ ΜΑΣ ΘΕΡΜΑΙΝΟΥΝ ΚΑΙ ΤΑ ΚΡΥΟΛΟΓΗΜΑΤΑ

Στα παλιά χρόνια οι άνθρωποι έθερμαιναντο ανάθοντας και καίοντας ξύλα στη μέση του σπιτιού, στην εστία. Σήμερα θερμαίνονται με το τζάκι, με τα μαγκάλια, με τις θερμάστρες, με τα καλοριφέρ.

Τα τζάκια, πρό πάντων στα χωριά, έχουν κάτι το παιδικό, όταν το χειμώνα κάθεται όλη η οικογένεια κοντά κι ο παππούς ή η γιαγιά λέγει τα βράδια τα παραμύθια. Τα τζάκια δεν θερμαίνουν τόσο πολύ, γιατί η θερμότητα ή περισσότερη φεύγει από την καπνοδόχο. Είναι όμως υγιεινά, γιατί αναεώνουν τον αέρα του δωματίου με το ρεύμα, που παράγουν.

Τα μαγκάλια θέλουν πολλή προσοχή. Αν τα φέρουμε μέσα στο δωμάτιο, χωρίς να έχουν αναφθί καλά τα κάρβουνα, μας δηλητηριάζουν με το διοξείδιο του άνθρακος.

Οι θερμάστρες με ξύλα ή με κώκ είναι καλές, όταν λειτουργούν καλά, όταν δηλαδή τα προϊόντα της καύσεως βγαίνουν ελεύθερα από το σωλήνα τους. Οι θερμάστρες με πετρέλαιο δεν είναι υγιεινές, γιατί μολίζουν και διασκορπίζουν τα προϊόν-

τα της καύσεως στα δωμάτια, που τις έχουμε. Έπειδή με τις θερμάστρες χρησιμοποιείται συνήθως ο αέρας του δωματίου κι αυτό ερεθίζει τα αναπνευστικά όργανα, πρέπει πάντα νάχωμε άπάνω στη θερμάστρα δοχείο με νερό, που να αναδίδει ατμούς και να υγραίνει κάπως τον αέρα, που αναπνέουμε. Υγιεινές είναι οι ηλεκτρικές θερμάστρες, αλλά είναι πολυέξοδες.

Στα μεγάλα σπίτια και στις πολυκατοικίες ή θερμάνσεις γίνεται με καλοριφέρ (κεντρική θέρμανσις), που βέβαια είναι ο καλύτερος τρόπος θερμάνσεως, γιατί μπορεί η θερμοκρασία μ' αυτόν να κανονίζεται ανάλογα με την ανάγκη.

Κάποια προσοχή βέβαια χρειάζεται, να μην εκτιθέμεθα απότομα από θερμό σε πολύ ψυχρό περιβάλλον, για τον κίνδυνο κρυολογήματος.

Αλλά πώς το κρυολόγημα μας κάνει ν' αδιαθετούμε ή ν' αρρωσταίνουμε; Ασφαλώς τα μικρόβια είν' εκείνα, που δημιουργούν την αρρώστια. Τα μικρόβια, που είχαμε πριν από το κρυολόγημα, ή τα μικρόβια, που μπηκαν ταυτοχρόνως με το κρυ-

ολόγημα, ή τα μικρόβια, που μπηκαν αμέσως μετά το κρυολόγημα. Μα το κρυολόγημα άλλοιώνει την κυκλοφορία του αίματός μας και τα μικρόβια τότε αναπτύσσουν ξαφνικά μία έντονη νοσογόνο ενέργεια. Συγχρόνως ελαττώνονται και οι άμυντικές δυνάμεις του οργανισμού μας και μ' αυτές και η αντίστασή του. Έτσι ι-περισχούν τα μικρόβια.

Παρατηρήθηκε, ότι στα μεγάλα ψύχη δεν αρρωστούν τόσο οι άνθρωποι. Συχνότερα αρρωστούν, όταν βρίσκονται σε απόλυτη ήρεμια κι είναι έκτεθειμένοι έστο και σε όχι πολύ ψυχρά ρεύματα. Και ακόμη συχνότερα αρρωστούν, όταν λειώνουν τα χιόνια κι' όταν φυσούν οι υπόθερμοι έκείνοι υγροί άνεμοι της ανοίξεως. Τη μεγαλύτερη δηλαδή επίδοσι για την άρρώστια έχει η υγρασία του αέρος και το έδαφος.

Σ' αυτά πρέπει να προσθέσωμε, ότι μερικοί άνθρωποι είναι διαρκώς προδιατεθειμένοι να κρυολογούν και ότι άλλοι αντίθετα είναι σκληραγωγημένοι τόσο, ώστε ν' αντιδρούν άμεσως στην άρρώστια, μόλις κρυολογήσουν.

ΣΤ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ

Μία φωτεινή πνευματική μορφή

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΡΟΪΔΗΣ

ΜΕΛΗ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

Ο Έμμανουήλ Ροΐδης διαβάστηκε πολύ ένδοξα ζούσε, αλλά λίγο διαβάζεται σήμερα.

Ο λόγος βέβαια είναι προπάντων η γλώσσα που, όσο και αν γίνεται στα χέρια του ένα σπινθηρόλογο και αρμονικό εκφραστικό όργανο, είναι πάντα η φτιαχτή και ψεύτικη γλώσσα, που δεν μπορεί να φωτίσει και να δονήσει την ψυχή του λαού. Είναι ακόμα και το γεγονός, ότι πολλά, αν όχι τα περισσότερα, από τα πιο βασικά θέματα του στοχασμού του, όπως τα γλωσσικά ζητήματα και πολλές από τις αισθητικές και καλλιτεχνικές του σκέψεις, είναι πια ξεπερασμένες ή έχουν γίνει τώρα κοινές και γενικά αναγνωρισμένες αντιλήψεις.

Και όμως ο Ροΐδης υπήρξε, χωρίς αμφιβολία, ένας από τους πιο σημαντικούς λογοτέχνες της εποχής του, ένας από τους πιο φωτεινούς αισθητικούς και κριτικούς της. Υπήρξε προπάντων ένας πραγματικά προικισμένος, αλλά και αληθινά καλλιτεργημένος πνευματικός άνθρωπος, ο οποίος με την τέχνη του και με τον στοχασμό του, έπηρεασε αισθητά την πνευματική ζωή των συγχρόνων του.

Μ' όλο που δεν έγραφε παρά ένα μονάχα διήγημα στη δημοτική — τη «Μηλιά» — υπεστήριξε με θερμή και με γνώση τη γλώσσα του λαού και δοήθησε πολύ στην επικράτησή της. Ποτέμνησε επίσης αποτελεσματικά τη στείρα προσκόλληση στη στενή ήθογραφία και προσπάθησε με τη μελέτη του και με την τέχνη του να προβάλλει τον βαθύτερο ανθρώπινο παράγοντα.

Και σήμερα ακόμη, αν έχη το μειονέκτημα της γλώσσας, διατηρεί πάντα το χάρισμα του ύφους, την αίσθηση της αρτιότητας και της πυκνότητας της έκφρασής, την άρετη της Αττικής χάριτος. Και αν πολλά από τα θέματά του είναι ξεπερασμένα ή κοινά, κρατούν όμως πάντα τα γνήσια στοιχεία της πνευματικότητας, την κριτική διεισδυτικότητα, την στοχαστική παρατήρησι, την αληθινή εύφύα.

★

Ο Έμμανουήλ Ροΐδης είχε πολύτιμα διανοητικά προσόντα, αλλά δεν έβασισθη — όπως κάμνουν οι περισσότεροι λόγοι μας — μονάχα σ' αυτά. Τα εκκαλλίερνε, τα πλούτισε και τα πλάτυνε με τη μόρφωσι.

Οι μακρόχρονοι και συστηματικές σπουδές, που είχε κάμει όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και στο εξωτερικό, έδωσαν στο πνεύμα του πλούτο γνώσεων, άπλωσαν σε ευρύτερα πεδία τη μελετηρότητά του, βάθυναν την κρίσι του και την παρατηρητικότητα του. Και συγχρόνως πλάτυναν τους ψυχικούς του ορίζοντες, εκκαλλίερναν την

έξαιρετική του καλαισθησία, έπεξεργάσθηκαν την γνήσια σατυρική του διάθεση.

Έτσι ο Ροΐδης δεν έμεινε απλώς ένα πηγαίο ταλέντο· έγινε συγχρόνως και ένα καλλιτεργημένο ταλέντο. Έγινε δηλαδή ένας ολοκληρωμένος πνευματικός άνθρωπος.

Σε καμμία περίπτωση και για κανένα θέμα δεν έγραφε παρά όταν αισθανόταν την ανάγκη να γράψη, όταν είχε κάτι να πη. Και έγραφε πάντα με περίσκεψη και γνώσι, με καλαισθησία και τέχνη. Στοχαστής και καλλιτέχνης συγχρόνως. Οι μελέτες του ήταν και λογοτεχνήματα. Και τα λογοτεχνήματά του ήταν και μελέτες.

Γι' αυτό δεν έγραφε μ' ευκολία και προχειρότητα, αλλά με προσοχή και μόχθο. Τα χειρόγρατά του, γεμάτα από σβυσίματα και διορθώσεις, έδειχναν τη σοβαρότητα του κριτικού και την ανησυχία του καλλιτέχνη.

★

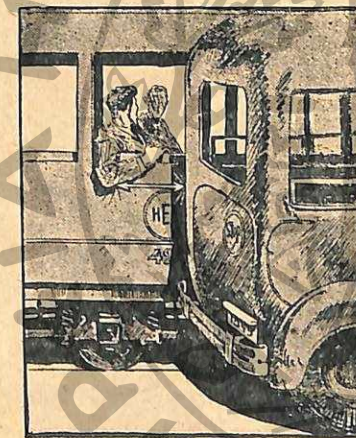
Μ' αυτήν την πολύ περισσότερο ποιητική παρά ποσοτική αντίληψι της

Οδηγία προς τους πεζοούς

Από το βιβλίο «Κυκλοφορία Πεζοί - Αυτοκίνητοι» των κ. κ. Α. Μαρκοπούλου και Α. Γεωργουλέα, Αστυνομικών.

Στα τράμ ή στα λεωφορεία μην αφήνετε ούτε το κεφάλι σας ούτε τα χέρια σας να έξεχουν από τα ανοιχτά παράθυρα.

Είς την εικόνα βλέπετε το δεξιό χέρι του επιβάτου να έξεχη από το ανοιχτό παράθυρο, απορροφημένος από τη συζήτησι με το διπλανό του. Σε λίγο το χέρι του θα καταστή αχρηστο.

τέχνης, ο Ροΐδης έγραψε λίγα, αλλά διαλεκτά έργα. Ένα μυθιστόρημα (την «Πάπισσα Ιωάννα»), μία μεγάλη μελέτη για το γλωσσικό ζήτημα (τα «Είδωλα»), δύο τόμους διηγημάτων («Συριανά διηγήματα» και «Διηγήματα») και κάμποσες λογοτεχνικές, καλλιτεχνικές και έγκυκλοπαιδικές μελέτες.

Σ' όλα του τα έργα το κυριώτερο του όπλο είναι η σάτυρα. Πότε λεπτή και απαλή, πότε σκληρή και πικρή, είναι πάντα έξυπνη και χαριτωμένη. Μερικές φορές πληγώνει βαθιά, κάποτε και άδικα. Όμως είναι πάντα ειλικρινής και ανυστερόβουλος, είναι το «μίσος του κακού», όπως την έχαρκτηρίσε ο ίδιος.

Απ' αυτό το «μίσος του κακού» είναι έμπνευσμένη και η πολύκροτη «Πάπισσα Ιωάννα», το πρωτόλειο, αλλά ίσως και το καλύτερο έργο του συγγραφέως, που προκάλεσε άπειρες και όξυτατες αντιδράσεις και συζητήσεις. Γι' αυτό τα απολογητικά κείμενα που δημοσίευσε κατόπιν ο Ροΐδης και πρό πάντων οι θαυμάσιες «Επιστολές ενός Αθρινιώτου» πρέπει να θεωρούνται σαν ένα ενιαίο σώμα με το ίδιο το μυθιστόρημα. Με τα κείμενα αυτά αποσαφηνίζονται οι σκοποί και οι προθέσεις του συγγραφέως, ο οποίος, διακηρύττοντας την πίστι του στη Χριστιανική θρησκεία, στη διδασκαλία του Ευαγγελίου και στις έρμηνείες των Πατέρων και των ιερών Συνόδων — στην «θείαν αλήθειαν», όπως τα αποκαλεί όλα μαζί ο ίδιος — θέλησε μόνο να σατυρήσει τις δυσειδαιμονίες και τις προλήψεις του μεσαίωνα και την ήθικη κατάπτωση του καθολικού προπάντων κλήρου της εποχής εκείνης.

Στο ίδιο έργο εκδηλώνονται έντονότερα και οι διάφορες αδυναμίες του συγγραφέως, που αργότερα, στα αργότερα του έργα, εξασθενίζουν ή και εξαφανίζονται. Τέτοιες αδυναμίες είναι π. χ. ο άμετουσίως πολλές φορές επηρεασμός του από μεγάλους ξένους συγγραφείς, από τους οποίους κάποτε παίρνει και χρησιμοποιεί αυτούσιες φράσεις ή και παραγράφους, όπως έπίσης ή μάλλον ασθενική και στενή φαντασία του και η δύστροπη κάποτε και άρνητική κριτική του.

Μ' όλα αυτά, υπάρχει πάντα, σ' όλο του το έργο, η πρωτοτυπία, η λεπτή και βαθυστόχαστη σκέψι και περισσότερο απ' όλα η αίσθησι του καλού. Η αίσθησι αυτή διαποτίζει όχι μόνο το σύνολο του έργου του, αλλά και όλα τα συστατικά του στοιχεία: την έμπνευσι και τη μορφή, τον στοχασμό και την έκφρασι, το ύφος και τη γλώσσα. Γι' αυτό υπάρχει παντού το μέτρον και η υγεία, η αλήθεια και η όμορφη.

ΤΟ ΜΕΛΙ

ΚΩΣΤΑ ΖΕΥΓΑ

τά κελλιά μέλι. Τα κελλιά είναι εξαγώνες τρύπες ή μια δίπλα, πάνω και κάτω από την άλλη.

Όταν γεμίζουν οι κηρήθρες μέλι, όπως θα δούμε στον τρυγητό, αδιάζονται και ξαναχρησιμοποιούνται. Έτσι μια τεχνητή κηρήθρα μπορεί να διατηρηθεί χρόνια πολλά.

Η κυψέλη. Όποιος γυρίζει σε βουνά και άκατοίκητα μέρη μπορεί να βρή μελίσι στη φυσική του κατάσταση. Οι μέλισσες έχουν μεζεuthή με τη μητέρα τους (βασιλίσσα) ή σε μια κουφάλα δένδρου ή σε μια σχισμή βράχου για να αναφυλαγμένες από τις κακοκαιρίες και εκεί κάνουν τις κηρήθρες τους.

Όπου υπάρχουν συστηματικά μελίσις α μελισσοκόμος μαζεύει τα νέα κοπάδια, που ξεφεύγουν από τα μελίσις, και τα τοποθετεί σε φωλές που έχει ετοιμάσει, τις κυψέλες. Υπάρχουν διάφορα είδη κυψέλων. Από κομμάτια κορμών δένδρων, ξύλινα κουτιά, πηλινες πλεκτές σαν κορίνια, τρύπες στους τοίχους κλπ. Στην Ελλάδα το ποιο διαδεδομένο σύστημα είναι οι πλεκτές κυψέλες. Όλα αυτά τα συστήματα όμως σιγά-σιγά καταργούνται γιατί από αρκετά χρόνια τώρα εφαρμόζεται το σύστημα της κυψέλης με το κινητό πλαίσιο.

Οι νεώτερες και τελειότερες ως τώρα κυψέλες διευκολύνουν τις μέλισσες να κάνουν πολύ μέλι, ή βασιλίσσα να γεννά εύκολα και τον μελισσοκόμο να ελέγχει τα μελίσις του, να τα επιθεωρεί έσωτερικώς και να προλαμβάνει ασθένειες και ζημιές. Είναι απλά τετράγωνα κουτιά σαν κάσες μέσα στις οποίες κρέμονται σε τελάρα οι τεχνητές κηρήθρες. Αυτές οι κυψέλες έχουν ένα άνοιγμα στο κάτω μέρος για να κυκλοφορούν οι μέλισσες.

Ο μελισσοκόμος σηκώνοντας το καπάκι του μελισσιού έχει μπροστά του όλες τις κηρήθρες και τις μέλισσες και με μια ματιά τελειώνει την επιθεώρησή του χωρίς να ενοχλήση και εξερεθίση τις μέλισσες.

Η Σμηνουργία. Όταν το φθινόπωρο αρχίζουν να λιγοστεύουν τα λουλούδια, έπομένως και η τροφή, η μητέρα λιγοστεύει τις γέννες και μόλις χειμωνιάσει παύει να γεννά. Έν τω μεταξύ έχουν πεθάνει πολλές μέλισσες και έτσι το χειμώνα θ' απομείνουν λιγοστές για την έπομένη άνοιξη. Άμα αρχίσει και πάλι η άνοιξη ή η υπέρτα άνοχη για την άνοιξη και κατά τον Απρίλη φθαίνει να γεννά έως 3.000 αυνά και περισσότερα τη μέρα. Έπειδή όμως οι θάνατοι είναι λιγότεροι από τις γέννες μαζεύονται τότε πολλές μέλισσες που αναγκάζονται να χωρίσουν. Πριν γίνει αυτό οι μέλισσες ετοιμάζουν βασιλικό κελί όπου γεννά η μητέρα και λίγες μέρες πριν φανή η καινούρια μητέρα φεύγει ή παληά με παληές μέλισσες μαζί που είναι το 1/3 ή και το 1/2 του πληθυσμού του μελισσιού. Αυτή

ή μετανάστευσις λέγεται άφεσμός και ο πληθυσμός που φεύγει σμήνος (πουλί, γονίδι, σμάρι, ρίμα) και γίνεται από τις 10 το πρωί ως το μεσημέρι.

Δύο ή τρεις μέρες πριν να σμηνουργήσουν οι μέλισσες μαζεύονται έξω από την κυψέλη τους και δέν πάνε στη βοσκή λές και κάνουν συμβούλιο να κανονίσουν τα της έξόδου.

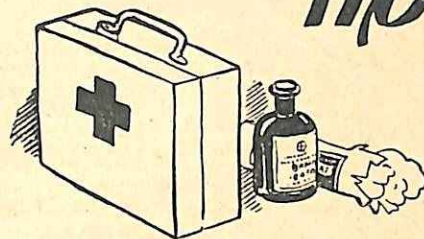
Συνήθως βγαίνουν με ύπνημο καιρό. Το σμήνος αποτελείται από παλιές μέλισσες που βάζουν στη μέση την παλιά βασιλίσσα και όλες μαζί σαν ένα μεγάλο τσαμπι σταφύλι με τη βασιλίσσα στο κέντρο κρεμιούνται από ένα κλαδί.

Την πρώτη σμηνουργία μπορεί να εξακολουθήση και δεύτερη και τρίτη. Το σμήνος όπως είπαμε πιάνεται στο πρώτο κλαδί που, θα βρεθή. Ο μελισσοκόμος παίρνει μια κυψέλη, τη βάζει κάτω από το κλαδί και το τινάζει. Τότε όλες οι μέλισσες μαζί με τη βασιλίσσα πέφτουν στη κυψέλη και κεί μένουν. Άλλοι μελισσοκόμοι, που ξέρουν πότε θα βγή το σμήνος, το περιμένουν μ' ένα ραβδί, που στην άκρη του έχουν δέσει ένα μικρό καλάθι, που το έχουν τριψει με μελισσόχορτο ή φύλλα λεμονιάς ή λουίζας. Οι μέλισσες τρέχουν στο καλάθι γιατί τους τραβά ή μυρουδιά σκαλίζουν εκεί και έτσι εύκολα μεταφέρονται στην κυψέλη. Για την ίδια δουλειά υπάρχουν ειδικές παγίδες, που λέγονται σμηνοπαγίδες.

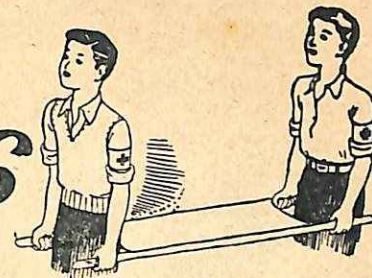
Το μελισσοκομείο. Το μελισσοκομείο πρέπει να είναι σε μέρος προφυλαγμένο από δυνατούς ανέμους (άπάργγιο), που παρασύρουν τις μέλισσες μόλις βγαίνουν απ' τις κυψέλες, και σκιερό το καλοκαίρι για να μη υποφέρουν οι μέλισσες από τη ζέση. Οι κυψέλες πρέπει ν' απέχουν 2-3 μέτρα ή μια από την άλλη. Το καλοκαίρι αν οι κυψέλες δέν σκιάζονται αρκετά, τις σκεπάζουν με κλαδιά ή καλάμια αιταριού ή βρίζες ή ψαθιά.

Οι κυψέλες πρέπει να είναι καλά αλφαδασμένες, να μη γέρνουν και κοντά τους να υπάρχει νερό γιατί οι μέλισσες πίνουν πολύ νερό το καλοκαίρι. Δέν πρέπει ν' ακουμπάν στο χώμα αλλά να είναι στηριγμένες πάνω σε ξύλα ή πέτρες καμιά είκοσαριά εκατοστά πάνω από τη νη.

Κοιμάσθε ένωρίς
και ξυπνάτε ένωρίς.

Πρῶτες Βοηθείες

(Έκ του τμήματος παροχής α' βοήθειας Ε.Ε.Σ.)
ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΝΕΛΛΗ Ιατρού

γ) Ο θώραξ ή καλλίτερα ή κοιλότης του θώρακος σχηματίζεται από 12 ζεύγη καμπύλων και κυρτών οστών, τα οποία καλούνται πλευραί και εκτείνονται από των θωρακικών σπονδύλων προς την προσθίαν επιφάνεια του σώματος, όπου τα άνωτερα 7 ζεύγη ενώνονται με ένα άλλο επίμηκες και πλατύ οστόν, το στέρνον.

Τα 7 αυτά ζεύγη των πλευρών, επειδή συνδέονται ά μέσως με το στέρνον, ονομάζονται γνήσιες πλευρές, τα υπολειπόμενα δέ πέντε ζεύγη νόθοι, γιατί συνδέονται έ μέσως με το στέρνον τα τρία πρώτα ζεύγη και τα άλλα δύο είναι τελείως ασύνδετα.

Έτσι δημιουργείται μια κοιλότης κλειστή στο άνω τμήμα της και άνοιχτή στο κάτω, σαν — να πούμε — ένα καλάθι άνεστραμμένο!

Στην κοιλότητα αυτή ο Δημιουργός τοποθέτησε πολύτιμα όργανα, όπως κυρίως είναι οι δύο πνεύμονες — ως όργανα άναπνοής — και ή καρδιά — ως όργανο που ρυθμίζει την κυκλοφορία του αίματος σε όλο το σώμα.

Η σοφία του Δημιουργού δέν περιωρίσθη μόνο σ' αυτή την ενέργεια, αλλά άπεμόνωσε τους πνεύμονας μεταξύ των με τη συνδρομή μαλακών ιστών και έδημιουργήθησαν δύο κοιλότητες, ή μία — ή δεξιά — που ένέχει τον όμολογο πνεύμονα και ή άλλη — ή άριστερή — στην όποια κατασκηνούν ο δεύτερος πνεύμων και ή καρδιά. Έτσι, έσχηματίσθησαν δύο κοιλότητες, τα δύο ή μιθωράκια, το δεξιο και το άριστερο.

Άπεμόνωσαν όμως τα θωρακικά αυτά σπλάχνα και από εκείνα που κατασκηνούν σε μια άλλη κοιλότητα, το κοιλιακό κύτος, με ένα χώρισμα πλατύ, από μυϊκό ιστό, το διάφραγμα. Έτσι, ή κοιλότης του θώρακος, που ήταν άνοιχτή προς το κάτω τμήμα της έκλεισε τελείως.

Ο μύς αυτός, που έκάλεσαμε διάφραγμα, είναι άναπνευστικός μύς, δηλαδή συμμετέχει και συντελεί στη λειτουργία της άναπνοής, μαζί με άλλους μύς που συμπληρούν τα μεταξύ των πλευρών κενά, τους μεσοπλευρίους μύς.

Όλος ο μηχανισμός της άναπνευστικής λειτουργίας στήριζεται σ' αυτούς τους μύς και αυτόν τον μηχανισμό επιχειρώμε να ύποκινήσωμε, όταν έχει από διάφορα αίτια άνασταλή, με την τεχνητή άναπνοή, όπως θα δούμε στο ειδικό κεφάλαιο.

δ) Ο σκελετός της λεκάνης άποτελείται από τα δύο λαγόνια ή άνώνυμα οστά, αλλά από το ιερόν οστόν και τον κόκκυγα, που είναι ή συνέχεια της σπονδυλικής στήλης.

Τα λαγόνια ή άνώνυμα οστά άποτελούνται από τρία μέρη: το άνω είναι πλατύ και είναι το κυρίως λαγόνιον κόν και το κάτω πρόσθιον ή θικόν. Η συνέχεια των οστών αυτών, των άνωώνων και του ιερού οστού — κόκκυγος, δημιουργεί μια σκαφοειδή κοιλότητα, σαν λεκάνη, και από το σχημα αυτό έλαβε το όνομα του τό τμήμα τουτο του σκελετού.

Η λεκάνη ή όποια λέγεται και πύελος άποτελεί τη βάση του κορμού και στήριζεται επί των κάτω άκρων, με τα όποια συνδέεται διά των άρθρώσεων των ισχίων (γοφών).

Μέσα σ' αυτή τη σκαφοειδή κοιλότητα, ή όποια άπομονούται τελείως και κλείνεται με μαλακά μόρια, τα

κοιλιακά τοιχώματα, τοποθέτησεν ή Φύσις τα κοιλιακά σπλάχνα, επίσης πολύτιμα όργανα ποικίλης λειτουργίας. Εκεί ύπάρχει το πεπτικόν σύστημα, δηλαδή κυρίως ο στόμαχος και τα έντερα, όπου θα γίνη ή κατεργασία ή χημική της τροφής και ή άφομοίωσις της, ή μετατροπή της σε αίμα, σε θρεπτικό υλικό των ιστών. Εκεί, κάτω από το δεξιο τμήμα (θόλο) του διαφράγματος, που λέγεται δεξιόν υποχόνδριο γιατί βρίσκεται κάτω από τους πλευρικούς χόνδρους, κατασκηνό το ήπαρ (σπλήν), ένας μεγάλος αδήν, βάρους περίπου από 1550-2200 γραμμάρια (άναλόγως ήλικίας) με πολλαπλή και πολύτιμη λειτουργία. Αυτό, ρυθμίζει την διάθεσι του γλυκογόνου (σακχαρού) στους ιστούς του σώματος, άνάλογα με τις άνάγκες του ανθρώπου, αυτό παράζει τη χολή, ή όποια έχει σημαντική έπίδρασι στην πέψι της τροφής, αυτό άπεκκρίνει την ούριαν, ή όποια μπορεί αν αύξηθι να προκαλέση άκμή και θανατηφόρο δηλητηρίασι και αυτό έπιδρά άντι το έξικως, καταστρέφει δηλαδή ή έξασθενεί διάφορα δηλητήρια που σαν άνεπιθυμήτους έπισκέπτας του προσκομίζει το αίμα!

Κι αυτά, είναι λίγα, μισοστά στον όγκο της πολύτιμης άποστολής του ήπατος.

Ο Δημιουργός φύλαξε κάθε όργανο με αξιόλογη λειτουργία μέσα σε όστέινες θήκες, αλλά δέν ήτο δυνατόν να διαφυλάξη και όλα τα όργανα κατά τον ίδιο μάλλον άσφαλή τρόπο, γιατί θάπρεπε να μάς δημιουργήση θωρακισμένους!

Έτσι, δέν μπόρεσε να προστατεύση άπόλυτα και το ήπαρ, το όποιον έπειδή έχει μαλακή σύστασι ρήγνυται (σπάει) σε περίπτωση τραυματισμού μάλλον εύκολα. Και τότε θα έχαμε φαινόμενα έσωτερικής αιμορραγίας, για την όποια θα μιλήσωμε στο ειδικό κεφάλαιο.

Κάτω από τον άριστερό θόλο του διαφράγματος, στο άριστερόν υποχόνδριο, και άριστερά του στομάχου εύρίσκεται ένας άλλος αδήν, ο σπλήν (σπλήνα). Μετέχει και αυτός φαίνεται στην έπιτέλεσι της λειτουργίας της πέψεως, αλλά και είναι αίμοποιητικόν όργανο με ιδιότητες άμυντικές σε περίπτωση διαφόρων παθήσεων.

Πίσω από τον στόμαχο και μεταξύ τουτο και του σπληνός βρίσκεται ένας άλλος αδήν, το πάγκρεας, του όποιου ή λειτουργία συντελεί στην πέψι της τροφής και κυρίως στην πέψι του άμύλου, του λευκώματος, του λίπους. Άλλά το πάγκρεας έχει και μια άλλη λειτουργία την όποιαν έπιτελεί με την έσω έκκρισι του και που είναι κυρίως να προϊσταται και να ρυθμίζει την καύσι του σακχαρού.

Στόμαχος — έντερα — ήπαρ — σπλήν και πάγκρεας καλύπτονται από μια πτυχή του περιτονίου, το όποιον είναι ένας ύμην που περιβάλλει ή έπενδύει τα σπλάχνα.

Η πτυχή αυτή ονομάζεται έπίπλουν γιατί — ως πούμε — έπιπλέει επί των σπλάχνων και κρέμεται ως παραπέτασμα από το κάτω τμήμα, το μεϊζον τόξον, του στομάχου και φθαίνει σκεδόν μέχρι της ήβικης σωμαφύσεως, του σημείου δηλαδή κατά το όποιον ένούνται το άριστερό και δεξιό κάτω πρόσθιο τμήμα του άνωώνιου οστού (ήβικόν οστόν).

Άλλη πτυχή του περιτονίου σχηματίζει κατά την άσφυϊκή χώρα, δεξιά και άριστερά, θήκες μέσα στις

(Συνέχεια στη σελ. 25)

ΤΟ ΔΕΜΑ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

ΝΙΚ. Γ. ΔΗΜ.

Την χαρά που δοκιμάζουν όλοι και ιδιαιτέρως τα παιδιά κατά τον έορτασμόν της γεννήσεως του Θεού Βρέφους δεν την έδοκίμασαν και έφέτος τα Έλληνόπουλα, γιατί την έπεσκίαζε το νέφος της όδύνης και του μεγάλου πένθους για την κατακράτησι των 28.000 Έλληνοπαίδων, παρὰ πᾶν θείον και ανθρώπινον δίκαιον, μακράν της Πατρίδος των, μακράν των γονέων των, εν μέσω ξένων και εις ξένας χώρας.

Υπήρχε ή πίστις ότι αι δοκιμασίαι, τας όποιας από δεκαετίας, χωρίς διακοπήν, έγνωρισαν τα παιδιά της Ελλάδος θα έτελείωναν έφέτος, ύστερα από την πανηγυρικήν αναγνώρισιν της τρομεράς άδικίας, που διαπράττεται εις βάρος των άρχων της ήθικης και του δικαίου με την κατακράτησιν των Έλληνοπαίδων από ξένας χώρας.

Υπήρχε ή έλπίς, ή όποία δεν έπαυσε να ύφίσταται ακόμη, ότι υπό το βάρος της παγκοσμίου κοινής γνώμης θα έξαναγκασθούν επί τέλους αι ξένοι χώραι, που διαπράττουν το φοβερόν τουτο άδικημα, να συμμορφωθούν προς τας έπιταγὰς της ήθικης και των στοιχειωδεστάτων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των όποιων ή συνεχιζόμενη καταπάτησις υπενθυμίζει χρόνους που ανήκουν εις το πολύ μακρυνόν παρελθόν.

Οι 250.000 Έλληνες Έρυθροσταυρίται διαμαρτύρονται έντονώτατα δια την ανήκουστον αυτήν τραγωδίαν, ή όποία εξακολουθεί να παίζεται εις βάρος των άρπαγέντων Έλληνοπαίδων, των οικογενειών των και της πατρίδος των και έπικαλούνται την ζωηράν συναντίληψιν και άρωγην των συναδέλφων των και όλου του πεπολιτισμένου κόσμου δια τόν άμεσον έπαναπατρισμόν αὐτῶν.

Οι 250.000 Έλληνες Έρυθροσταυρίται πιστεύουν άκραδάντως ότι ή διαμαρτυρία των και έπίκλησις άρωγής εκείνων, οι όποιοι δύνανται να συμβάλουν εις τόν άμεσον έπαναπατρισμόν των Έλληνοπαίδων, θα εύρη πλήρη απήχησιν και απόλυτον κατανόησιν και ότι το νέον έτος 1950, το όποιον άποτελεί την άπαρχήν του δευτέρου ήμισιους του 20ου αιώνος, θα σημάνη την άπαρχήν του τερματισμού των δεινῶν των Έλληνοπαίδων και την άφετηρίαν μιὰς περιόδου, κατά την όποιαν τα παιδιά της Ελλάδος και όλου του κόσμου θα ζουν εύτυχημένα και εργαζόμενα πάντοτε δια την έπικράτησιν των ωραίων εκείνων άρχων και ιδεωδῶν, αι όποιοι πρέπει να διέπουν και να ρυθμίζουν τας σχέσεις των λαῶν όλου του κόσμου.

29-12-1949

Από το διάγγελμα, επ' ευκαιρία του Νέου έτους, του Προέδρου του Συμβουλίου των Διοικήτων της Ενώσεως των Έρυθρῶν Σταυρῶν κ. Basil O'conor προς τὰ 68 κράτη, μέλη της Ενώσεως των Έρυθρῶν Σταυρῶν και προς όλους τους συνδέονται κατά ένα τρόπον με τὸν Έρυθρόν Σταυρόν.

Μία λέξις που είναι στενά συνδεδεμένη με τὸν Έρυθρό Σταυρό είναι ή λέξις «προσφέρω», πλουσιωτάτη σε νόημα. Για όσους έχουν το προνόμιο να είναι σε καλύτερη μοίρα από τους άλλους σημαίνει ότι έχουν το προνόμιο να μπορούν να έρχονται άρωγοι εις όσους έχουν ανάγκη από βοήθεια.

Κατά το έτος αυτό άλλες χώρες μπόρεσαν να έπανορθώσουν σε μεγάλη κλίμακα τις καταστροφές που έπροξένησεν ο πόλεμος, άλλες εξακολουθούν να αγωνίζονται σκληρά για την άνοικοδόμησι, άλλες πάλι ύπήρξαν τὰ θύματα καταστροφῶν.

Και ήμεεις που ύπηρετούμε κάτω από τη σημαία του έλέους δεν έμείναμεν άδοκάνεις. Έφροντίσαμεν για τους πρόσφυγας, τους τραυματίας, τους άσθενείς, τὰ θύματα πολέμου και τὰ θύματα θεομηνιῶν.

Αλλά θέτομε το έρώτημα :

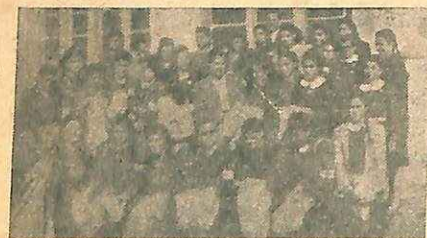
Εκάναμε αρκετά; Έξεπληρώσαμε το καθήκον μας; Οι προσπάθειές μας για να συντελέσωμεν στην ανακούφισιν των ανάγκων της πασχούσης ανθρωπότητας, έφθασαν εις το ύψος του έργου;

Αρκεί ότι 18 Έρυθροί Σταυροί ήλθαν άρωγοι εις τους πρόσφυγας της Έγγυς Ανατολής, ότι 32 Έρυθροί Σταυροί έβοήθησαν τὰ θύματα του σεισμού του Ισημερινού; Κάνομε με δικαιολογημένη ύπερηφάνεια τὸν άπολογισμό του παρελθόντος έτους χωρίς όμως να ποεί να παραλείψωμε ότι όφείλει ακόμη να γίνη.

Τὰ γεγονότα περνούν, τὰ έτη αρχίζουν και τελειώνουν αλλά το έργο της βοηθείας διαρκεί αιώνας. Είμεθα ένας πολυάριθμος στρατός από 100 εκατομμύρια μέλη που έμπνέονται από το ίδιο ιδεώδες και που δεν γνωρίζουν στην επιδίωξι του σκοπού που έταξαν ούτε σύνορα, ούτε φυλετικές ή θρησκευτικές διαφορές.

Η δύναμις αυτή όφείλει και μπορεί να εκδηλώνεται με πράξεις.

Ας εύνηθούμε το 1950 καθώς και εις τὰ έπόμενα έτη να μείνωμε όλοι πιστοί εις το καθήκον μας άπέναντι της ανθρωπότητας και να προσεγγίζωμε όλον τον περισσότερον το ιδεώδες που επιδιώκομε και που εκφράζεται με την φράσιν : «Επί γής ειρήνη, εν ανθρώποις εύδοκία».

Έρυθροσταυρίται Γυμνασίου Ιεραπέτρας έτοιμάζουν δέματα δια τους στρατιώτας.

Juniors of the High School Ierapetra preparing parcels for the service men.

Έρυθροσταυρίται του Δημ. Σχολείου Διμηνίου — Βόλου καθαρίζουν τους δρόμους του χωριού.

Juniors of the Elem. School Diminon-Volos cleaning the streets.

Έρυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Πυργέλας - Αργολίδος έτοιμάζουν δέματα δια τους μαχομένους.

Juniors of the Elem. school Pyrgela - Argolis preparing parcels for the servicemen.

Όταν ο Βασίλης έλαβε την ειδοποίησι που του έφερε ο άγροτικός ταχυδρόμος, άπόρησε πολύ. Στο ταχυδρομείο της Χώρας — έλεγε ή ειδοποίησι — είχε έρθει ένα θέμα στο όνομά του και τὸν καλούσαν να πάη να το παραλάβη. Ένα δέμα στο όνομά του! Μήπως είχε γίνει λάθος και δεν ήταν δικό του;

Ο Βασίλης ξανακοίταξε το μικρό χαρτάκι που του είχε δώσει ο διανομέας και ξαναδιάβασε το όνομα : «Βασίλειον Μαυρομπαράν. — Αγίαν Παρασκευήν». Όχι, καμμία άμφιβολία δε χωρούσε. Και το όνομά του και το όνομα του χωριού του ήταν καθαρογραμμένα. Λάθος πάλι από συνωνυμία δεν μπορούσε να γίνη, γιατί κανείς άλλος δεν ήταν στο χωριό με το ίδιο όνομα. Το δέμα λοιπόν ήταν δικό του. Αλλά ποιός το έστειλε;

Συζητώντας με τη μητέρα του βασάνισαν ώρες πολλές το μυαλό τους. Κανένα συγγενή, δεν θυμόταν να έχουν, έστω και μακρινό. Ήταν αλήθεια πως είχαν στην Αθήνα μιὰ μοκρυνη θεία. Αλλωστε τούς είχε ευεργετήσει με το παραπάνω, παίρνοντας κοντά της το Βασίλη τρία δλόκληρα χρόνια, από τότε που οι χωριανοί όλοι ξεπιτώθηκαν κι έφυγαν σαν τὰ κυνηγημένα πουλιά, για να γλιτώσουν τὰ παιδιά από το παιδομάζωμα και οι μεγάλοι από τὸν εξανδραποδισμό.

Η σύζήτησι μητέρας και γιου κράτησε όλο το άπόγευμα χωρίς να καταλήξη σε κάποιο συμπέρασμα. Θα έκαναν λοιπόν ύπομονη ως την άλλη μέρα, όταν ο Βασίλης θα πήγαινε να φέρη το δέμα.

Ξάπλωσαν από νωρίς, όπως συνηθίζουν αλλωστε στα χωριά. Μητέρα και παιδιά έπλαθαν χίλια όνειρα γύρω από το περιεχόμενο του δέματος.

Τ'Αν έχη μέσα τίποτα ρουχαλάκια, τί καλά θα είναι, να ντύσω τουλάχιστο τὰ παιδάκια μου να μη κρυώνουν!.

«Τί καλά θα είναι, συλλογιζόταν πάλι ο Βασίλης, αν έχη μέσα κανένα ζεστό φουστάνι για τη μητέρα μου!

Ότι κι αν είχε τὰ μεταποίησε για μᾶς και δεν έχει τίποτε να φορέση ή καημένη μες το κρύο!.

— Μητέρα, είπε ή μικρή Έλενίτσα, πριν να την πάρη ο ύπνος. Λες γάη μέσα στο δέμα καμμία κούκλα να παίζω;

— Θα έχη, κορούλα μου, θα έχη. Για όλους μας κάτι θα έχη, είπε ή μητέρα στα παιδάκια της με λαχτάρα. Και σιγά-σιγά άποκοιμήθηκαν όλοι με τη χαρά της προσδοκίας.

★

Την άλλη μέρα ήταν παραμονή της Πρωτοχρονιάς — ο Βασίλης ήταν στο πόδι από τὰ χαράματα. Σε δυό ώρες είχε φθάσει στη Χώρα, ανέβηκε στο ταχυδρομείο και έδειξε την ειδοποίησι.

— Νά, παιδί μου, αυτό είναι το δέμα σου, τού είπε ο άρμόδιος υπάλληλος, άφου έξακρίβωσε την ταυτότητά του.

Ο Βασίλης έβαλε την ύπογραφή του στο «βιβλίον των παραδιδωμένων δεμάτων» και κατόπιν έπλησίασε το δέμα του. Ήταν αρκετά μεγάλο και όπωσδήποτε βαρύ για τὸς ώμους του. Το παιδί κοίταζε την έπιγραφήν : «Βασίλειον Μαυρομπαράν, μαθητήν. Αγίαν Παρασκευήν».

Χωρίς άμφιβολία ήταν δικό του. Κι όποιος το έ-

στελνε τὸν ήξερε καλά άφου έγραφε και «μαθητήν».

Αλλά ποιός; Βγήκε από το ταχυδρομείο με το δέμα στὸν ώμο. Σκέφτηκε να το άνοιξη. Γρήγορα όμως άλλαξε γνώμη. Αν το έλυνε, θα ήταν ίσως δύσκολο να το τακτοποιήση πάλι και να το μεταφέρη με εύκολία τόσο μακριά. Έπειτα στο χωριό ή μητέρα και τ' άδέρφια του θα περίμεναν ανυπόμονα. Χωρίς ν' άργοπορή άλλο ξεκίνησε.

Έφτασε στο σπίτι τους το άπομεσήμερο κουρασμένος και μουσκεμένος στὸν ιδρώτα. Τὰ μικρότερα άδέρφια του ξεφώνιζαν από χαρά. Τὰ χέρια της μητέρας του έτρεμαν.

— Από ποιόν είναι, Βασίλη μου; ρώτησε.
— Δεν ξέρω μητέρα. Δεν βλέπω να γράφη άποστολέα.

Το άκούμησαν χάμω, γιατί τραπέζι δεν ύπήρχε, και το άνοιξαν βιαστικά. Δεν έκοίταξαν το περιεχόμενο. Ζητούσαν κανένα γράμμα, κανένα σημείωμα. Ένα χαρτί έμπλεξε στα χέρια του Βασίλη και το ξεδίπλωσε με λαχτάρα. Ήταν ποαγματικά ένα γράμμα.

«Αγαπητέ μας Βασίλη,

Ευχόμαστε το γράμμα μας να σ' εύρη γερόν μαζί με την μητέρα και τ' άδέρφια σου. Από τότε που έφυγες, έμεις ποτέ δεν σε ξεχάσαμε, ούτε πάψαμε να σ' αγαπούμε μ' όλη μας την καρδιά. Και για να σου δείθωμε την αγάπη μας, σου στέλνωμε το μικρό αυτό δέμα, σαν πρωτοχρονιάτικο δώρο όλων μας για σένα και όλη την οικογένειά σου. Είναι φτωχικό, έλπίζομε όμως να εύχαριστήση όλους τὸς δικούς σου, που όπως φανταζόμαστε θα έχουν ανάγκη από το κάθε τι, όπως όλοι οι συμμοριόπληκτοι που έπαναπατρίζονται τώρα.

Ευχόμαστε τὸν καινούργιο χρόνο εύτυχισμένο για σένα και για όλη την οικογένειά σου.

Οί συμμαθητές σου της Έκτης τάξεως»

Από τὰ μάτια της μητέρας έτρεχαν θερμά δάκρυα και ή φωνή του Βασίλη είχε γίνει ύπόκαφη από τη συγκίνησι. Στη φαντασία του ξαναζωντάνεψε ή σκηνή του άποχαριστιμού του με τὸς συμμαθητές της Έκτης τάξεως του σχολείου που πήγαινε στην Αθήνα, όταν έπρόκειτο να τὸς άποχωριστή, τότε που άρχισε ο έπαναπατρισμός.

— Στο καλό, Βασίλη, τού είπαν. Και να μᾶς θυμάσαι, όπως κι έμεις θα σε θυμούμαστε και θα σ' αγαπούμε πάντα.

Και τὰ καλά παιδιά είχαν τηρήσει την υπόσχεσί τους. Έκαμαν πλούσιο το πρωτοχρονιάτικο δώρο τους στὸν άγαπημένο συμμαθητή τους και χάρισαν τη χαρά στη φτωχή οικογένειά του, που τόσο είχε ανάγκη από τὰ δώρα τους και από την αγάπη τους.

Η χαρά και ή συγκίνησι για την αγάπη των συμμαθητῶν του έπλημύριζαν τὰ στήθη του Βασίλη. Ασφαλώς αὐτὴ θα ήταν ή πιο εύτυχισμένη Πρωτοχρονιά όλης της ζωής του...

Από τὰ ἐγκαίνια τῆς ἐκθέσεως Λευκωμάτων Σχολικῆς ἀλληλο-γραφίας, ἐνῶ ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. κ. Ἀχ. Κύρου προσφωνεῖ τοὺς ἐπισήμους. Εἰς τὸ μέσον οἱ Ὑπουργοὶ Παιδείας καὶ Τύπου κ. κ. Κ. Τσάτσος καὶ Μ. Αἰλιανός, εἰς τὸ ἄκρον δεξιὰ ὁ Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Γ. Μίνδλερ καὶ παρ' αὐτὸν ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἑλεγκτ. Συνεδρίου καὶ Σύμβ. τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Μπουκογιάννης.

From the school correspondence exhibition at our headquarters when Mr. A. Kyrou, President Greek Junior Red Cross speaks. In the middle the Minister of Education and Press Mr. C. Tsatsos and Mr. M. Aelianos. Right the Secretary General Greek Red Cross Mr. G. Mindler and by him the Greek Red Cross Councilor and President of State Audit office Mr. Boukoyiannis.

Ἀπὸ τὴν διανομὴν χαρτοθετῶν δῶρον Ἀμερικανῶν σπουδαστῶν πρὸς τοὺς Ἕλληνας Φοιτητὰς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἡ ὁποία ἔλαθε χώραν τὴν 10-12-49 εἰς τὸ Πανεπιστημιακὸν Κινηματοθέατρον «Ἴρις». Εἰς τὸ μέσον ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἄριστερά ὁ Γεν. Διευθυντῆς τῆς Πανεπιστημιακῆς Λέσχης κ. Λάμπρου, ὁ Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Γ. Μίνδλερ, ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. κ. Ἀχ. Κύρου ὁ Γεν. Γραμματεὺς τῆς Ἐφορείας Ε.Ε.Σ.Ν. κ. Χρ. Παπαδόπουλος καὶ ὁ Σύμβουλος Ε.Ε.Σ.Ν. κ. Π. Σίφναϊος. Δεξιὰ καὶ ἄριστερά φοιτηταὶ καὶ φοιτήτριαι μὲ τοὺς διανεμηθέντας χαρτοθέτας.

From the distribution of note-books and pencils donation of students in U.S.A., at the Athens University Cinema Hall in 10.12.49. In the middle from right to left the Director of the Athens University Club Mr. Lambros the General Secretary GRC Mr. G. Mindler, Mr. A. Kyrou President GJRC Mr. Chr. Papadopoulos Secretary General GJRC and Mr. P. Sifneos, member GJRC Committee. At the two sides boy and girl students holding the gifts.

Ἐρυθροσταυρίται τῶν Γυμνασίων Ἀθηνῶν εἰς τὴν Ἐκθεσὶν Λευκωμάτων.

Girl Juniors of Athens High School at the school correspondence exhibition.

Ἐρυθροσταυρίτισσαι Τσιτσίου Γυμνασίου Ἀθηνῶν κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν τῶν εἰς τὸ 423 Στρατιωτικὸν Νοσοκομεῖον Ψυχικοῦ.

Juniors of Tositseion High School at 423 field hospital.

Ἐρυθροσταυρίτισσαι Β'. Δημ. Σχολ. Δοξάτου Δράμας πλέκουν μάλλινα διὰ τὸν στρατὸν.

Juniors of 2nd Elementary School Doxaton knitting for the servicemen.

Ἐρυθροσταυρίτισσαι τῶν Γυμνασίων Πειραιῶς ὑπεδέχθησαν τὰ παιδάκια τῆς παιδοπόλεως Σύρου ποὺ ἐπιστρέφουν στοὺς γονεῖς τῶν.

Juniors of Piraeus High Schools receiving the repatriating Children.

Ἐρυθροσταυρίται τῆς Ἰδιωτικῆς Σχολῆς Καλπάκα, οἱ ὁποῖοι υἱοθετοῦν τὸ Δημοτ. Σχολεῖον Λιδωρικίου.

Juniors of Private School Calpaca adopt the Elementary School Lidoriki.

Ἐρυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Σιδηροχωρίου Σιδηροκάστρου μετὰ τὸ πρακτικὸ μάθημα ὕγιεινῆς.

Juniors of Elementary School Siderochori after the lesson on first-aid.

Ἐρυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Ἀγ. Δημητρίου Α' Περιφέρειας Ἀθηνῶν μὲ δέματα διὰ τὸν στρατὸν.

Juniors of Elementary School St. Demetrius with parcels for the servicemen.

Ἐρυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Διγαλέτου - Κεφαλληνίας καθαρίζουν τὴν βρύση τοῦ χωριοῦ.

Juniors of Elem. School Digaleton - Cephalonia cleaning the village reservoir.

ΑΤΟΜΟΝ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

ΠΙΠΙΝΑΣ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

Κάθε τόσο μία νέα πρόοδος της επιστήμης έρχεται να αναστατώσει την ανθρωπότητα και πολλές φορές να αλλάξει και αυτή την πορεία της ιστορίας. Σιγά-σιγά πραγματοποιούνται και τα πιο άπιαστα όνειρα που τολμηρά μυαλά σαν του Ίουλιου Βέρν φανταστήκαν ποτέ. Σιδηρόδρομοι και ατμόπλοια μεταφέρουν ανθρώπους και έμπορεύματα από τη μία άκρη της γης στην άλλη. Αεροπλάνα πετούν στον αέρα όμοια πουλιά, ενώ υποβρύχια επιτρέπουν στον άνθρωπο να διασχίζει τους βυθούς της θαλάσσης. Ηλεκτρισμός, τηλεγράφος, τηλέφωνο, ραδιόφωνο όλα στην υπηρεσία μας διευκολύνουν την καθημερινή μας ζωή. Στα χρόνια μας όμως έμελλε να πραγματοποιηθεί το θαύμα της διασπάσεως του ατόμου, το πιο τολμηρό από τα πιο τολμηρά όνειρα των επιστημόνων.

Ίσως, έπειδή μέχρι σήμερα δεν είναι γνωστές παρά μόνον οι καταστροφικές δυνάμεις που δημιουργούνται κατά τη διάσπασι του ατόμου, ο πολυς κόσμος δεν έχει εκτιμήσει αρκετά το μεγάλο ρόλο που θα παίξει στη ζωή μας και βλέπει με φόβο τον νέον αυτόν σταθμό της επιστήμης. Η επιτυχία όμως αυτή ανοίγει νέους δρόμους για όλους τους επιστημονικούς κλάδους, ώστε τα όσα ελπίζεται ότι θα προσφέρει είναι πολύ περισσότερα από αυτά που κατέστρεψε ή πιθανόν να καταστρέψει. Δίκαια λοιπόν ο αιώνας μας χαρακτηρίστηκε ως αιώνας του ατόμου.

Από την πρώτη στιγμή της αναγγελίας της μεγάλης επιτυχίας της διασπάσεως του ατόμου μεγάλη μυστικότητα κράτησε σε σκοτεινό μυστήριο τις λεπτομέρειες της νέας εφευρέσεως. Λίγοι μόνον έκλεκτοι γνώριζαν το μεγάλο μυστικό. Αυτό το μυστήριο και ο φόβος για τις καταστροφικές ιδιότητές της δημιούργησαν την εντύπωση, ότι η ατομική ενέργεια είναι κάτι το ακατάληπτο για τους μη ειδικούς. Αυτό όμως είναι υπερβολή. Φυσικά οι λεπτομέρειες, όπως και οι λεπτομέρειες κάθε εφευρέσεως ανήκουν μόνον στους ειδικούς. Έμεις όμως οι άλλοι μπορούμε και πρέπει να έχουμε μία γενική ιδέα του τι είναι ατομική ενέργεια και σε τι μπορεί να μας ωφελήσει.

Για να αντιληφθούμε κάθε τι σχετικό μ' αυτήν πρέπει πρώτα να ξέρουμε τι είναι άτομο.

Από την εποχή που ο Δημόκριτος κυρίως διετύπωσε τη γνώμη, ότι η ύλη δεν είναι δυνατόν να διαιρη-

ται έπ' άπειρον, μέχρι πρό όλιγου άκρη καιρού τα άτομα θεωρούντο ως τα μικρότερα τμήματα ύλης, που ήταν αδύνατον να διαιρεθούν με οποιοδήποτε χημικό ή φυσικό μέσο. Αυτά όμως τα μικρά άόρατα σωματίδια είναι άκριβως εκείνα που ενώνονται και σχηματίζουν τα μόρια. Από την ένωση των μορίων πάλι σχηματίζονται τα διάφορα σώματα. Όταν ένα σώμα είναι απλό τα μόριά του αποτελούνται από άτομα του αυτού είδους. Όταν το σώμα είναι σύνθετο αποτελείται από άτομα διαφορετικών απλών σωμάτων.

Και αυτό όμως το άτομο δεν είναι κάτι το ενιαίο, αποτελείται από το πυρήνα και από τα ηλεκτρόνια. Στα άτομα όλων των σωμάτων ο πυρήν είναι ένας μικροσκοπικός συμπαγής όγκος που περιτριγυρίζεται από ηλεκτρόνια. Η διαφορά από άτομο σε άτομο οφείλεται στη διαφορετική κατασκευή του πυρήνα και στον διάφορο αριθμόν ηλεκτρονίων που περιτριγυρίζουν τον πυρήνα.

Εάν λοιπόν κατορθώσουμε να αλλάξουμε τη σύνθεσι των συστατικών ενός ατόμου θα έχουμε ένα καινούριο άτομο και επομένως ένα νέο στοιχείο. Αυτό ακριβώς ήταν το όνειρο των αλχημιστών, που θυσίαζαν ολόκληρη τη ζωή τους, για να κατορθώσουν να μετατρέψουν τα διάφορα μέταλλα σε ευγενή και κυρίως σε χρυσό. Η μεταστοιχείωσις όμως απαιτεί άνατροπή της ισορροπίας που υπάρχει μεταξύ του πυρήνα και των ηλεκτρονίων. Η άνατροπή αυτή επιτυγχάνεται ύστερα από κατάλληλο βομβαρδισμό με ηλεκτρόνια, πρωτόνια ή δευτερόνια. Ο πυρήν βέβαια αντίδρα στον βομβαρδισμό αυτό και κατά τη μεταστοιχείωσις ελευθερώνει ή δύναιμις που συγκρατεί τα διάφορα συστατικά του ατόμου ενωμένα μεταξύ των. Κατά την απελευθέρωσι αυτή παράγεται ενέργεια. Το πώς παράγεται η ενέργεια το καταλαβαίνουμε καλλίτερα με το παράδειγμα της έκρηξεως της δυναμίτιδος. Όπως ξέρουμε όλοι μας η ενέργεια που παράγεται κατά την έκρηξη της δυναμίτιδος δεν είναι τίποτε άλλο από τη δύναμι που κρατεί τα διάφορα μόρια της ενωμένα και που ελευθερώνεται τη στιγμή της διασπάσεως των μορίων. Η δύναμις όμως που συγκρατεί ενωμένα τα διάφορα συστατικά του ατόμου είναι πολύ μεγαλύτερη από τη δύναμι που συγκρατεί τα μόρια της δυναμίτιδος και κάθε άλλου σώματος. Επομένως η ενέργεια που εκλύεται κατά τη δι-

άσπασι του ατόμου είναι άσυγκριτως μεγαλύτερη.

Η διάσπασις λοιπόν του ατόμου είναι πηγή τεραστίας ενέργειας και σαν κάθε πηγή ενέργειας, πηγή πλούτου.

Οι καταστροφές που ξέρουμε, ότι προκαλεί μία μόνον βόμβα ατομικής ενέργειας, δεν πρέπει να μας τρομάζουν. Αρκεί να σημειώσουμε, ότι χρειάστηκαν ιδιαίτερες προσπάθειες για να συγκεντρωθούν τόσες καταστροφικές ικανότητες στην ατομική βόμβα και ότι η καταστροφή για να μετατραπεί σε δημιουργία δεν χρειάζεται παρά χαλιναγώγησι των δυνάμεων, που ελευθερούνται απότόμως.

Οι ειδικοί ελπίζουν, ότι πολύ γρήγορα θα δαμάσουν την ενέργεια που ελευθερώνεται κατά τη διάσπασι του ατόμου. Τότε ολόκληρη εργοστάσια θα κινούν τα μηχανήματά τους με τη νέα αυτή δύναμι, πλοία και σιδηρόδρομοι θα κινούνται με ελάχιστα έξοδα, ενώ νέα μηχανήματα για τη γεωργία και τη βιομηχανία θα κατεβάσουν το κόστος των προϊόντων σε άπίστευτα χαμηλά επίπεδα. Η οικονομική ζωή του κόσμου θα αλλάξει προς το καλό της ανθρωπότητος.

Ηδη οι ειδικοί υπολογίζουν ότι 1 τόννος ούρανιου, που στοιχίζει περίπου 2.000 δολάρια μπορεί να αντικαταστήσει 3.000.000 τόννους άνθρακος, που στοιχίζουν 8.000.000 δολάρια. Από τη μικρή αυτή σύγκρισι μπορεί κανείς εύκολα να καταλάβει την επίδρασι της νέας επιτυχίας της διασπάσεως του ατόμου στην καθημερινή μας ζωή.

Δεν πρέπει να ξεχάσουμε επίσης την Ιατρική επιστήμη που ελπίζει να βρει νέας μεθόδους καταπολεμήσεως των ασθενειών, και τους απελπισμένους που ατενίζουν γεμάτοι ελπίδες το νέο φως που τόσα πολλά τους υπόσχεται.

Οι 100.000 νεκροί της Χιροσίμα, τα πρώτα θύματα της ατομικής ενέργειας, άς θεωρηθούν, ως μία μικρά ευχαριστήριος θυσία της ανθρωπότητος στο βωμό της θεάς επιστήμης.

ΠΑΛΑΙΟΙ ΚΑΙ ΝΕΟΙ ΜΥΘΟΙ

Το άμυαλο πουζαράκι

Σε κάποιο κτήμα κάποτε ήτανε μία φοράδα, που όλες τις μέρες έκανε δουλειές στ' άφεντικό της, και μόνο κάθε Κυριακή απ' όλη τη εβδομάδα ξεκουραζόταν, παίζοντας μαζί με το μικρό της.

Κ' ήταν το πουλαράκι της πολύ χαριτωμένο, με τρίγωνο κατάμαυρο, στρωτό και γυαλισμένο. Κ' ένα κάτασπρο μοναχά στο μέτωπο σημάδι. Κ' έπαιζε κι όλο έπαιζε απ' το πρωί ως το βράδυ.

Άλλά σε καιρό καμπόσο, που μεγάλωσε λιγάκι, «τώρα, τοῦπε ή μαμά του, πιά δεν είσαι μωρουδάκι. Δεν μπορείς με τα παιχνίδια τις ημέρες σου να χάνης. Παίξε λίγο, αλλά πρέπει και καμμιά δουλειά να κάνης.

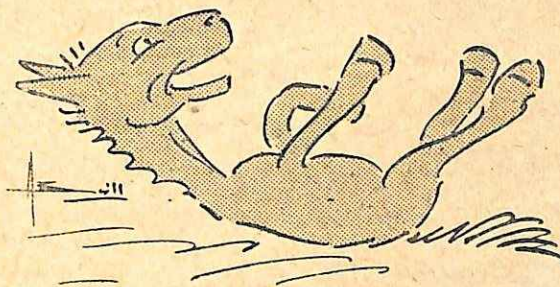
Βόθηα με κ' έμε τη δόλια, που δουλεύω νύχτα μέρα. Έλα τώρα, πά' το κάρρο να το πᾶς στο σταύλο πέρα,

να έλαφρώσης τη δουλειά μου».

Μά της είπε ευθύς εκείνο :

— Ναί, το λόγο μου σου δίνω,

μ' από αύριο, μαμά μου...

Μά ξανά την άλλη μέρα ή καλή του ή μητέρα τοῦπε «κάνε μια δουλειά, και με μιάς εκείνο πάλι

σαν και χθές με τεμπελιά

της άπάντησε μεγάλη :

— «Η δουλειά είν' ή χαρά μου

μ' από αύριο, μαμά μου...

Μά και τ' άλλο μεσημέρι τοῦπε : «Άσε το παιχνίδι κ' έλα δώσε μου ένα χέρι, που πονάνε τα νεφρά μου.

Κ' εἶπ' εκείνο: Αὐτή την ώρα κάνω τοῦμπες στο γρασίδι. Άσε με να παίξω τώρα κι' από αύριο, μαμά μου...

Κι όλο τα ίδια έλεγε το άμυαλο πουλάρι, χωρίς να κάνει μια φορά της μάνας του τη χάρι.

«Όταν εκείνη τοῦλεγε να κουβαλήση ξύλα, της άπαντούσε : «Μάννα μου, τώρα μασάω φύλλα».

«Όταν μαγγανοπήγαδο τοῦλεγε να γυρίση, «τώρα, μαμά, της έλεγε, θα κυλιστώ στο χῶμα». Κι' άμα το παρακάλαγε στ' άλῆτρι να βοηθήση, «Παίξω, μαμά μου, και άργῶ για να τελειώσω ακόμα.

Μή μου κόβεις μέσ' στη μέση

τα παιχνίδια τα καλά μου.

Ή δουλειά πολύ μ' άρέσει,

μ' από αύριο, μαμά μου»...

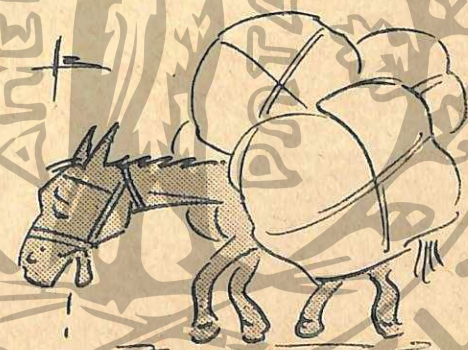
«Όσοι ή φοράδα ή φτωχή στον κόπο δεν κρατάει, μια μέρα κρεβατώνεται και τέλος ξεψυχάει. — «Άχ, καλή μου μητερούλα, το παιδάκι σου συχώρα, φώναζε το πουλαράκι. Άλλ' άργά πολύ πιά τώρα...

— Τα χάδια σου, μανούλα μου, ποτέ δε θα ξανάθω, μοιρολογοῦσε κ' έλεγε χτυπώντας το ξερό του. Πένθος έφόρεσε βαρύ, έθαψε άμέσως μαῦρο και το σημάδι το λευκό ποῦχε στο μέτωπό του, κι απ' τον πολύ τον πόνο του και τη μεγάλη οδύνη όλη τη μέρα εκείνη το δύστυχο πουλάρι οὔτε σανό δεν έφαγε, οὔτε μπουκιά κριθάρι...

Και από τότες έχασε για πάντα και το γλέντι του. Στρώθηκε σ' όλες τις δουλειές μεμιάς απ' τον άφέντη (του.

καρρότσι, μάγγανα βαρυά μονάχο του τραβοῦσε, πέτρες και ξύλα και σανά και χῶμα κουβαλοῦσε, αυτό καθάλλα πήγαινε και τον άφέντη σπίτι του και όλα τ' «από αύριο» του βγῆκαν απ' τη μύτη του».

ΑΝ. ΒΩ.

Ο ΒΥΡΩΝ ΣΤΟ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

ΧΡ. ΕΜ. ΑΓΓΕΛΟΜΑΤΗ

Στις 4 Ιανουαρίου συμπληρώθηκαν εκατόν εικοσιπέντε χρόνια από τότε που ο μεγάλος φίλος της Ελλάδος, ο ψάλτης της Ελευθερίας, ο λόρδος Βύρων, έπότησε το πόδι του στο Μεσολόγγι, τον φράχτη αυτόν που επί πέντε χρόνια συνέτριβε κάθε προσπάθεια του έχθρου.

Ο λόρδος Βύρων είχε ξεκινήσει στις 6 το βράδυ της 30ης Δεκεμβρίου από τη Ζάκυνθο μαζί με τον γραμματέα του Γάμβα, αλλά σε διαφορετικό ή καθέναν πλοίο. Τα ναυτιλιακά έγγραφα του πλοίου ήταν για τον Κάλαμο, μια νηίδα που άνηκε στο σύμπλεγμα των αγγλοκρατούμενων νησιών του Ιονίου, γιατί έπρεπε να διασχίσουν τον περιπολούντα τουρκικό στόλο. «Ως τις ξέκα τη νύχτα τα δύο πλοία έπλεαν μαζί. Ύστερα τα δύο σκάφη χωρίστηκαν, γιατί το πλοίο του Βύρωνος ήταν βραδυκίνητο. Τα μεσάνυχτα το ένα πλοίο δεν διέκρινε το άλλο.

«Στις τρεις το πρωί, γράφει ο ίδιος ο Γάμβας, ο άνεμος δυνάμωσε και ο πλοίαρχος του πλοίου μας, ο Κεφαλληνίας Σπύρος Βαλαμάκης, φοβήθηκε να προχωρήσει περισσότερο μήν πέρσι στα ρηγά... Στις έξιμισι το πρωί, όταν πιά είχε φωτίσει διακρίναμε σε μικρή απόσταση να προχωρή ήσυχα κατ' επάνω μας μέγα πλοίο, που στην άρχή έφαινε σαν να έμφορε να είναι ελληνικό. Κατόπιν όμως είπαμεν ότι δυνατόν να ήταν αυστριακή φρεγάτα... Ήρθε κατ' επάνω μας. Ύψωσαμε τη σημαία της Ιονίου Πολιτείας και το ξένο πλοίο την τουρκική. Ο πλοίαρχος και οι ναύτες έταράχθησαν και δεν ήξευραν τί να κάνουν. Δεν είχαν καιρό να φύγουν κι αν μας έπιαναν φεύγοντας ή θέσι μας θα ήταν πολύ δυσάρεστη. Το τουρκικό πλοίο μας έπλησίασε σ' απόσταση που ν' ακούεται ή φωνή κι εκάλεσε τον πλοίαρχό μας ν' ανέβη σ' αυτό.

—Τί θα πω; μ' έρώτησε, φανταζόμενος ο δυστυχής ότι δεν θα μπορούσε να σωθής.

Σ. ΣΚΙΠΗ

ΣΤΟ ΛΟΡΔΟ ΒΥΡΩΝΑ

Βύρων ωραίε! στη βορινή τη χώρα, ένας εξόριστος
Θεός ελληνικός
με μια θνητή σ' απόχτησαν και της Ελλάδας στάθηκες
Γι' αυτό είταν πάντα ασύχαστη και ταραγμένη ή σκέψη σου
σαν άγρια τρικυμία,
γι' αυτό ή ζωή σου παιδεμός είταν για μιαν επάνοδο
στη γή σου την παλιά.
Μα την πατρίδα των θεών των όλυμπιών σα γύρισε
τη βρήκες σκλαβωμένη
κι άλλαξες τότε το σκοπό, Βύρων ωραίε, στη λύρα σου
τη θεία, τη φτερωμένη.
Κι ύστερ' από αιώνων σιωπή πρώτη φορά απ' το στόμα σου
τραγούδια απ' άκρη σ' άκρη
ξεχύθηκαν που κάνανε για την Ελλάδα να χυθή
πονετικό το δάκρυ.
Ολίγα χρόνια πέρασαν κι ό,τι έψαλες σαν όνειρο
σάρκα το είδες να πάρη
μέσα σε κάποιαν άνοιξη που γύρ' ανθίζαν τα κλαριά
κι έβγαζε ή γή χορτάρι.

—Ό,τι αναφέρουν τα έγγραφά σου, απάντησα. Ότι δηλαδή έναυλώθηκε για να μεταφέρει ταξιδιώτες στον Κάλαμο. Τα λοιπά τ' αναλαμβάνω εγώ. Κοίταξε μόνο μην πέσης σε καμιά αντίφαση.

—Ναί, αλλά αφήσαμε πίσω τον Κάλαμο.

—Ωραία! Θα δικαιολογηθείς πώς έξ αιτίας του σκότους τον προσπέρασες.

Ο πλοίαρχος ανέβηκε στη φρεγάτα και κατά τη διάρκεια της απουσίας του έσχεπτόμουν πώς θα παραμέριζα τις ύποψίες. Μαζί μου είχα και την άλληλογραφία του Βύρωνος με τους Έλληνες όπλαρχηγούς και τους προκρίτους. Την έκαμα δέμα και τάδεσα σε μια σφαίρα πυροβόλου. Διέταξα να ύπηρετην να τοποθετηθή στο πίσω μέρος του πλοίου και μόλις έβλεπε να πλησιάζη καμιά βάρκα από τη φρεγάτα, να τάρριχνε στη θάλασσα. Σε λίγο ένας Τουρκός έφάνη να κατεβαίνει από τη φρεγάτα στη βάρκα και ο ύπηρετης νομίζοντας πώς

θάρχόταν σ' έμάς
έρριξε το δέμα στη θάλασσα... Άνησυχοΰσα για το Βύρωνα που δεν ήξευρα τί έγινε. Στο πλοίο του είχα πολλά χρήματα και όπλα. Διακρίναμε τότε μικρό πλοίο κοντά στις Σκρόφες και ήσυχασα. Διότι αν ήταν, όπως φανταζόμουν, το πλοίο του Βύρωνος, καμιά φρεγάτα δεν θα μπορούσε να πλησιάσει σ' εκείνα τα νερά».

Έν τω μεταξύ φάνηκαν κι άλλα πλοία προς το μέρος της Ζακύνθου και οι Τουρκοί θορυβήμενοι έσπευσαν να τοσπούν προς τας Πάτρας, άφου μας διέταξαν να τους ακολουθήσουμε.

Ο πλοίαρχος της φρεγάτας που είχα φαντασθή ότι το πλοίο του Γάμβα ήταν πυρπολικό, ανέμενε τον Βαλαμάκη εφίρησε και μόλις τον είδε να πατά στο κατάστρωμα φώναζε:

—Κόψτε του το κεφάλι και βυθίστε το πλοίο!

Ο Βαλαμάκης δεν έχασε την ψυχή (Συνέχεια στη σελ. 20)

ΠΕΤΡΟΥ Π. ΚΑΛΟΝΑΡΟΥ

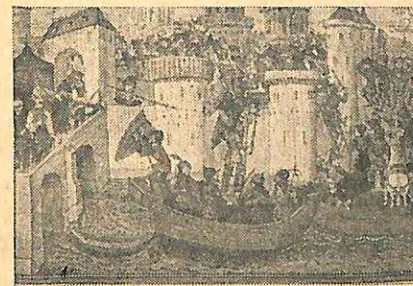
Μετά το έπος του «Διγενή Άκρίτα», το όποιον ύμνει τους άγώνες του Έλληνισμού έναντίον των Άράβων, έρχεται ένα άλλο μεσαιωνικό ποίημα πολύ πιό έκτεταμένο που λέγεται «Χρονικόν του Μορέως». Ο τίτλος του ποιήματος αυτού έδόθη από τους νεωτέρους φιλολόγους αλλά δεν είναι ακριβής.

Γιατί το «Χρονικόν του Μορέως» δεν ασχολείται άποκλειστικά με την Πελοπόννησο και μόνον, αλλά και για άλλα μέρη της Έλληνικής Ανατολής. Εξιστορεί δε γενικότερα όσα διέπραξαν έναντίον του Έλληνισμού οι Λατίνοι Σταυροφόροι, οι όποιοι, από τα τέλη του 11ου αιώνα μέχρι του 13ου και αργότερα άκόμη με το πρόσχημα να περάσουν για την Παλαιστίνη και τους Αγίους Τόπους, έγιναν επιδρομείς της πατρίδος μας, κατέλαβαν την Κωνσταντινούπολη και ίδρυσαν στα μέρη μας κράτη δικά τους.

«Το Χρονικόν του Μορέως» δεν εκτείνεται σ' όλην την περίοδο της Φραγκοκρατίας, ούτε άλλως τε μπορεί να θεωρηθή ως καθαυτό ιστορικό βιβλίο, διότι έχει ιστορικά λάθη και είναι γεμάτο υπερβολές εκ προθέσεως προς έπαινον των Φράγκων και των άλλων Λατίνων, κατακτητών της πατρίδος μας. Το έργο ως τόσον, έχει άξίαν ως μνημείο της μεσαιωνικής και της νέας ελληνικής γλώσσας.

**

Έκτός από το ελληνικό ποίημα του «Χρονικού του Μορέως» ύπήρχε κι άλλο παλαιότερο Χρονικόν, γραμμένο στην παλαιά γαλλική γλώσσα του καιρού εκείνου. Αυτό όμως έχάθηκε, αλλά διεσώθη ένα άλλο κείμενο, γαλλικό κι αυτό, που φαίνεται σαν περίληψη του πρώτου και που συμφωνεί και με το ελληνικό ποίημα του «Χρονικού» περί του

Η πολιορκία της Κωνσταντινουπόλεως από τους Φράγκους της 4ης Σταυροφορίας (1203). Κατά πολυχρόνιον μικρογραφίαν παλαιού χειρογράφου του Βιλλαρδουίνου, που σώζεται στο Παρίσι.

οποίου έδω γίνεται κυρίως ο λόγος.

Φαίνεται ότι οι Φράγκοι κατάκτηται της Ελλάδος άφωμοιώθηκαν πολύ ένωρίς στον τόπο μας, γλωσσικώς τουλάχιστον, γιατί, ενώ έφθασαν έδω στα 1204 κι έγκατεστάθηκαν σε διάφορα μέρη της Ελλάδος, όπου έχτισαν κάστρα και πήραν οι πλείστοι γυναίκες Έλληνίδες, αναγκάσθηκαν όλοι γενικώς να μάθουν και τη γλώσσα μας. Έτσι ή δεύτερη ή τρίτη γενιά των Φράγκων αυτών μιλούσαν τα Έλληνικά ως μοναδική και μητρική τους γλώσσα.

Έτσι οι Φράγκοι της Ελλάδος, ιδίως της Πελοποννήσου, είχαν ένωρίς γίνει Έλληνες στη γλώσσα, μά ήταν πάντοτε Φράγκοι στην έθνική συνείδηση, και ήταν καθολικοί το θρήσκευμα. Και ακριβώς επειδή δεν καταλάβαιναν πιά τη γλώσσα των πρώτων κατακτητών προγόνων τους Φράγκων, αναγκάσθηκαν να μεταφράσουν από τα Γαλλικά το έπος των άθλων των πατέρων τους και έθνικό βιβλίο τους, το «Χρονικόν του Μορέως» στα ελληνικά και μάλιστα με στίχους αλλά πάντως πολύ κακοφτιαγμένους.

Τις να πιστέψη εις Ρωμαίον, εις λόγον, είτε εις όρκον; Λέγουσιν ότι είναι Χριστιανοί και στον Θεόν πιστεύουν. Μετά τους Τούρκους κάθονται, πίνουν και έστιάζουν. Από τη Ρώμη άπήρασι το όνομα των Ρωμαίων— Άπ' αυτής της αλαζονείας, την έπαρσιν όπου είχαν, Άφίκασιν τον όρδιναν της έκκλησίας της Ρώμης, Και στήκουν ως σχηματικοί, μόνο το καύχος έχουν.

Από τους παραπάνω στίχους φαίνεται καθαρά, νομίζω, ότι το ελληνικό ποίημα του «Χρονικού του Μορέως» έχει γραφή όχι για Έλληνες, αλλά για Φράγκους. Φαίνεται δε ότι έγράφη, ή μάλλον μετεφράσθη έλευθερά από τα γαλλικά κατά το έτος 1370 περίπου και ο ποιητής του ήδη άπόγονος των πρώτων Φράγκων κατακτητών της Πελοποννήσου εξέλληνισμένος στη γλώσσα.

Το ελληνικό κείμενο του «Χρονικού του Μορέως» του οποίου ή τελευταία έκδοσις (Αθήναι 1940) έγινε με δική μου έπεξεργασία, σχόλια, σημειώσεις και συγκρίσεις προς τα άλλα ξενόγλωσσα κείμενα του αυτού Χρονικού, καθώς και προς άλλα ιστορικά έρνα ελληνικά και ξένα της εποχής εκείνης, αρχίζει πρώτα

με τα γεγονότα της πρώτης Σταυροφορίας (1096-1099) ή όποια έγινε κατόπιν έκκλησεως του Πάπα Ούρθανου Β' προς τους Βασιλείς της Δύσεως και ή όποια κατέληξε με την άλωσι τή Ιερουσαλήμ (15 Ιουλίου 1099) από τους Σταυροφόρους της Δύσεως, που έφθασαν διά ξηράς ως την Παλαιστίνη άφου έπέρασαν όλη την Εύρώπη κι έρήμαξαν τις Έλληνικές χώρες.

Πηδώντας κατόπιν το διάστημα ενός ολοκληρού αιώνα και πλέον, ο ποιητής του «Χρονικού του Μορέως» μάς μεταφέρει άπότομα στην Τέταρτη Σταυροφορία του 1203-1204 που έγινε με άρχηγούς το Βαλδουίνο της Φλάνδρας, το Βονιφάτιο τον Μουφρατικό και το Γοδφρείδο Βιλλαρδουίνο, στρατοπεδάρχη της Γαλλικής Καμπανίας. Και κατ' αρχάς διηγείται γιατί και πώς οι Σταυροφόροι δεν πήγαν με τα πλοία που ναύλωσαν στη Βενετία απ' ευθείας στους Αγίους Τόπους, αλλά τράβηξαν για την Κωνσταντινούπολη, πώς έγινε ή πολιορκία και ή Άλωση του Βυζαντίου, πώς κατελύθη ή Έλληνική Αυτοκρατορία και πώς έμοίρασαν στα χαρτιά την Έλληνικήν Ανατολή. Και παντού ρίχνει τα σφάλματα στους Έλληνες, χωρίς να κάνει πουθενά λόγο για τα δεινά που έπροξένησαν οι επιδρομείς αυτοί στον τόπο μας, ή όσες ήττες υπέστησαν κατά καιρούς από τους Έλληνες, του Κράτους της Νικαίας, της Ηπείρου κλπ.

Η Φραγκοκρατία ύπήρξε μια μεγάλη συμφορά του Έλληνισμού, άλλ' έγινεν έπίσης άφορη ή έξεργερθή το έθνικό μας αίσθημα και έχει να έπιδείξη κατορθώματα Έλληνων όπως του Λέοντος Σγουρού, που τους έτρεμαν οι Φράγκοι για χρόνια και καιρούς, αν και το Χρονικό του Μορέως λέγει πολύ λίγα πράγματα γι' αυτούς.

Έτσι, ο τουρκικός ζυγός που μάς κατεπλάκωσε λίγο αργότερα ήμπαρε να θεωρηται σαν μια χαριστική βολή επάνω στο πολυθλασμένο κορμί της Ελλάδος μας ή όποια ως τόσο κατώρθωσε να άνιστηθή τετρακόσια χρόνια αργότερα και να ξαναζήση ελεύθερη.

Το Κάστρον του Μυστρά της Λακωνίας, το όποιον έκτισεν ο Φράγκος πρίγκηψ του Μορέως Γουλιέλμος Βιλλαρδουίνος κατά τα μέσα του 13ου αιώνα.

ΕΛΠΙΔΟΦΟΡΟΝ ΤΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟΝ ΕΤΟΣ 1950

Η ΑΝΑΒΙΩΣΙΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΣΠ. ΑΥΛΩΝΙΤΗ

“Όπως και εις τούς τομείς των δι-
αφόρων άλλων έκδηλώσεων έτσι και
εις τόν αθλητικόν τομέα, τόν Νέον
“Ετος 1950 πρόκειται ν’ αποτελέση
σταθμόν εις τήν “Ανασυγκρότησιν
του “Αθλητισμού μας. Καί δεν είναι
μόνον ή πύκνωσις και ή συνεχώς
αυξανόμενος πλουτισμός της αθλητι-
κής κινήσεως του τόπου πού μās έ-
πιτρέπει τήν πρόσδεψιν αυτήν, αλλά
και ή ποιότης των έν λόγω αγώνων.
Γίνεται δηλαδή μία προσπάθεια, πού
έχουμε τώρα όλους τούς λόγους νά
πιστεύουμε ότι θά στεφθί με έπιτυ-
χία, γιά νά πλησιάσουν οι αθλητικές
έκδηλώσεις στη χώρα μας όσο τό
δυνατόν στη κλασσική τους μορ-
φή, στο αρχαϊκό τους χρώμα στο ό-
ποιον είδαν γιά πρώτη φορά τό φώς
και έδόξαν την “Ελλάδα ως κοι-
τίδα του “Αθλητισμού και του “Ολυμ-
πισμού.

Μία άπ’ αυτές τις ώραιες εθνικοα-
θλητικές έορταστικές οργανώσεις,
πού θά φέρουν τόν κλασσικό μας ά-
θλητισμό εις τήν προπολεμική του αϊ-
γλη, θά είναι και ή αναβίωσις της
αρχαϊκής μυσταγωγίας των Παναθη-
ναίων ως διεθνών αγώνων και έορ-
τών κλασσικής μορφής, οργανουμέ-
νων άπό τόν Παναθηναϊκό εις τό Πα-
ναθηναϊκό Στάδιο πού θά γίνη γιά
πρώτη φορά περί τά τέλη Αυγού-
στου ή αρχάς Σεπτεμβρίου 1950
εις τό Παναθηναϊκόν Στάδιον θά
καθιερωθί δε πιθανότατα ανά δι-
ετία ή τετραετία, χωρίς νά συμ-
πίπτη όμως με τούς “Ολυμπιακούς
αγώνες και γενικώτερα με τά “Ο-
λυμπιακά έτη. Διά των αγώνων αυ-
τών επιδιώκεται ή αναβίωσις των άρ-
χαίων «Παναθηναίων», ή δε συμμετο-
χή εις αυτούς των διασημοτέρων 20-
30 Εύρωπαίων αθλητών, θά δώση
άσφαλώς τήν ευκαιρία νά αναγνωρι-
σθί ότι οι σύγχρονοι “Ελληνες συνε-
χίζουν τās ύψηλās παραδόσεις των.
Οι αγώνες, τελούμενοι κατά τās
νυκτερινās ώρας εις τό Παναθηναϊ-

κόν Στάδιον υπό τό φώς προβολέων
θά παρουσιάσουν ιδιαίτερος μεγαλο-
πρεπές θέαμα, θά διαρκέσουν δε έ-
πι τέσσερας ημέρας με συμμετοχήν
κατά τήν πρώτην και τελευταίαν
αυτών ημέραν και του Λυκείου των
“Ελληνίδων.

Τήν πρώτην νύκτα θά γίνη εις τό
Στάδιον ή τελετή του «Φωτός» των
Α’ Διεθνών Παναθηναίων. “Η φλόγα
θά ανάψι, έν μέσω γενικού σκότους,
εις ειδικόν βωμόν εις τό ύψηλότερον
διάζωμα της σφενδόνης του Στα-
δίου, έφηθος δε αθλητής παραλαμ-
βάνων με δάδα τό πυρ θά τό μετα-
φέρη διά μέσου του Σταδίου και
έκτός αυτού μέσω Στρατιωτικής
παρατάξεως, εις τό Μνημείον του
“Αγνώστου Στρατιώτου, όπου θ’ ά-
νάψι τήν εκεί κανδήλαν ένω γονυ-
κλίνει 3.000 μαθηταί θά ψάλλουν
τόν εθνικόν μας ύμνον.

Ταυτοχρόνως θά φθάση εις τό
Στάδιον έξ “Ολυμπίας ό τελευταίος
στεφανιδρόμος ειδικής στεφανιδρο-
μίας κομίζων κλάδον έλαιας έκ της
Ιεράς “Αλτεως. Θά έπακολουθήση
παρέλασις των αθλητών εις τό Στά-
διον με έπί κεφαλής τούς φιλοξενου-
μένους μας πρωταθλητάς, ένω άπό
των μεγάλων θά έπεξηγήτε κατά
τρόπον ύποβλητικόν ό σκοπός και τό
βαθύτερον νόημα της τελετής.

Τήν ιδίαν νύκτα θ’ αρχίσι ή διε-
ξαγωγή των αγωνισμάτων, τό πρό-
γραμμα των οποίων θά περιλαμβάνη
τόν Μαραθώνιον δρόμον, με συμμετο-
χήν και των δύο πρώτων νικητών
του διεθνούς Μαραθωνίου της Βο-
στώνης.

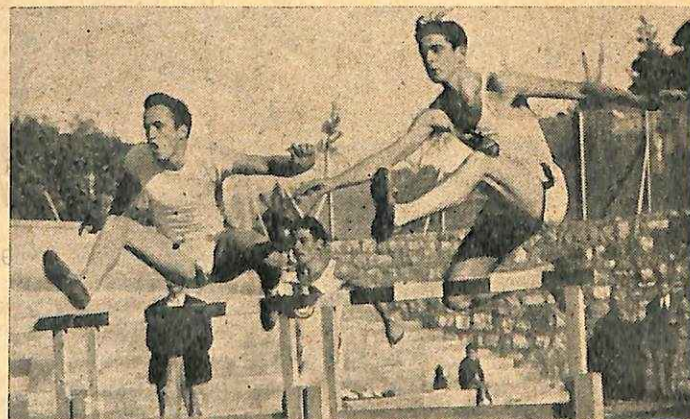
Τό άγώνισμα θά διεξαχθί τās έ-
σπερινās ώρας υπό τό φώς προβο-
λέων καθ’ όλον τό μήκος της δια-
δρομής, ό δε τεματισμός θά γίνη
τήν νύκτα εις τό Στάδιον. “Επίσης
θά τελεσθούν τά άγώνισματα του
άλματος επί κοντώ και 3.000 μ. με-
τά φυσικόν έμποδίων ως και δύο ά-
γώνισματα αθλητριών με πιθανήν

συμμετοχήν της “Ολλανδίδος τρισο-
λυμπιονίκου Μπλάνκερς Κούν και
της “Αγγλίδος Γκάρντερ.

“Η δευτέρα και τρίτη νύκτα των
«Παναθηναίων» θά είναι αφιερωμένα
εις καθαρώς αγωνιστικόν πρόγραμ-
μα, ή δε τετάρτη και τελευταία θά
είναι τό άποκορύφωμα μιας εθνικο-
αθλητικής έκδηλώσεως υπό τήν ο-
νομασίαν «Βραδυά της “Ελλάδος». Κατ’ αυτήν, πού θά είναι και ή
πλέον ένδιαφέρουσα, θά γίνη ανα-
παράστασις της ένδόξου “Ελληνικής
“Ιστορίας διά μέσου των αιώνων. —
“Αρχαϊκοί χρόνοι, Ρωμαϊκή έποχή,
Βυζαντινοί χρόνοι, τουρκοκρατία,
“Απελευθέρωσις 1821, Σημερινή έ-
ποχή. — Τήν αναπαράστασιν θά έκ-
τελέσουν έξακόσαιο νεάνιδες του
Λυκείου “Ελληνίδων, αί όποιαι έν
συνεχεία θά πλαισιώσουν τούς ξένους
και “Ελληνες αθλητάς συνοδευμέ-
νους, έν πομπή, διά μέσου στρατιω-
τικής παρατάξεως, μέχρι της “Α-
κροπόλεως, όπου θά στεφθούν οι νι-
κηταί των αγώνων με στεφάνους έκ
κλάδου έλαιας τούς όποιους θά έ-
χουν πλέξει εις “Ολυμπίαν κορίτσια
της περιοχής.

“Η πομπή των Παναθηναίων θά κα-
ταλήξι εις τόν Παρθενώνα, όπου με-
τά τήν στέψιν θά γίνη μύσις περι-
ωρισμένου αριθμού ξένων και “Ελ-
λήνων φιλάθλων εις τήν «Παναθηνα-
ϊκήν άδελφότητα», ή όποια είναι μία
Διεθνής “Αδελφότης των φίλων της
“Ελλάδος.

Τήν έπομένην οι ξένοι αθληταί και
συνοδοί θά μεταβούν εις “Ολυμπίαν,
όπου θά γίνη ειδική τελετή προς τι-
μήν των, με νυκτερινήν συναυλίαν
έπί του λόφου του Κρόνου. “Η συμ-
βολική αυτή αναβίωσις των αρχαίων
Παναθηναίων ως συγχρόνων διεθνών
αγώνων εθνικοαθλητικού περιεχομέ-
νου, άσφαλώς θ’ άποτελέσουν με τό
αρχαιοπρεπές των μεγαλείον και τήν
επιβλητικότητά των σταθμόν εις τήν
νεωτέραν αθλητικήν ιστορίαν.

“Από τούς έσωτερικούς αθλητικούς αγώνες του έκ των αρχαιοτέρων ά-
θλητικών σωματείων «Εθνικού Γ. Σ. “Αθηνών»: Δύο νέοι αθληταί — έλ-
πίδες του μέλλοντος, οι Παπούλιας (άριστερά) και Πανίτσας, εις τόν
δρόμον μετ’ έμποδίων.

ΟΛΓΑ Π. ΠΑΠΑΣΤΑΜΟΥ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΟΥΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΜΕΤΕΩΡΑ ΟΠΩΣ ΦΑΙΝΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΝΝΕΦΑ

ΠΕΤΡΟΥ Π. ΚΑΛΟΝΑΡΟΥ

“Αποχαιρετούμε τό Μέτσοβο και
μαζί μ’ αυτό όλη τήν “Ηπειρο άπ’
τό άεροπλάνο μας, πού πετά τώρα
πάνω άπ’ τό Περιστέρι, τόν αρχαίον
Λάκμωνα, ό όποιος είναι τό πιο ψη-
λό βουνό της μεγάλης όροσειράς
της Πίνδου (ύψος 2225 μ.).

Κάτω άπ’ τά πόδια μας διακρί-
νουμε άγρια φαράγγια και δάση
παρθένα και μικρά χωριά, σκόρπια
έδώ κι εκεί, πού τά κατοικεί ή λε-
βεντογενιά των “Ελλήνων τσοπάνη-
δων και των όρεισιών και πού μοι
θυμίζουν τούς νοσταλγικούς στίχους
του Κρουστάλλη:

“Ηθελα νά ήμουν τσέγγας, νά ‘μουν
κι ‘νας σκουτέρης,
Νά πάω νά ζήσω στα βουνά, στην έ-
ρημιά στα δάσα,
Νά ‘χω κοπάδια πρόβατα, νά ‘χω
κοπάδια γίδια...

Στήν περιοχή αυτήν, κοντά στο
Περιστέρι, βλέπουμε πλήθος ποτάμια
ν’ αναδεύονται σάν φίδια προς όλες
τις κατευθύνσεις, τήν “Ηπειρο, τή
Μακεδονία και τή Ρούμελη. Λίγο πιο
πάνω, βορειοανατολικά του Περιστε-
ριού, προς τά Χάσια όρη και άκρι-
βώς στο Ζυγό Μετσόβου, είναι τό ση-
μείο άπ’ όπου πηγάζουν τρία μεγάλα
ποτάμια της ελληνικής γής, ό “Αρα-
χθος, ό “Αχελώος κι ό Πηνειός πού
ή λαϊκή παράδοσις τά θέλει τρία ά-
δέρφια γκαρδικά και πού κάποτε
μάλωναν μεταξύ τους. Γι’ αυτό και ή

“Εται ό “Αραχθος
τράβηξε κατά τήν “Η-
πειρο, προς τά Τζου-
μέρκα και τήν “Αρτα, ό
“Αχελώος ή “Ασπρος
χύθηκε όρμητικός κα-
τά τή Ρούμελη, κι ό
Πηνειός ή Σαλαμπριάς
κατά τή Θεσσαλία,
σέρνοντας τή γονική
κατάρα βουίζοντας κι
άγκομαχώντας.

“Εμείς ακολουθοίμε
τόν Πηνειό, πού σάν
τό άτι τό καμαρωμένο,
περνά άνάμεσα στίς
λαγκαδές και τσαβά-
τόν κατήφορο, ένω πα-
ραπέραζαν στο βια-
στικό του πέραςμα όλα τά βουνά
κι οι ράχες της όροσειράς της Πί-
νδου.

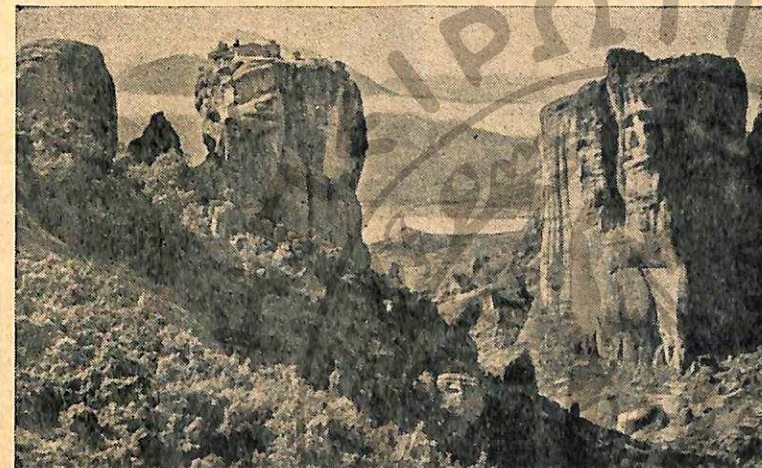
“Ο Σαλαμπριάς κατέβηκε με ήλιο
με φεγγάρι,
Φέρνει λιθάρια ριζωμιά, δέντρα ξερι-
ζωμένα,
Φέρνει και μία γλυκομηλιά, τά μη-
λα φορτωμένα,
Φέρνει κα’ στα κλωνάρια της δυό ά-
δέρφια άγκαλιασμένα...

Σαλαμπριά λείει ό “Ελληνικός λα-
ός τόν Πηνειό, πού ή αρχαία μυθο-
λογική παράδοσις έθεωρούσε πατέρα
της ώραιάς κόρης Δάφνης.

Αυτές οι σκέψεις μοι έρχονται στο
νοū αναπολώντας τή Μυθολογία, ό-
ταν τό άεροπλάνο μας, ραμφίζοντας
μερικά λευκά σύννεφα, πάνω άπό τις
τελευταίες κορυφές των βουνών του
Κόζιακα μās άπειμάκρυνε πολύ άπό
τήν όρεινή περιοχή της Πίνδου. Κι
άξαφνα ξεδιπλώνεται μπροστά μας έ-
να θέαμα άλησμόνητο. “Ενας κάμπος
άπέραντος σάν θάλασσα, αλσ ακωμένη
έδώ κι εκεί, πολύχρωμη και διάστι-
κτη από χωριά και πολιτείες, πού
μοιάζουν σάν κοπάδια πουλιών κα-
θισμένα πάνω στην έπιφάνειά της.

Είναι ή Θεσσαλία ή «κοίλη», τήν
όποια και οι άρχαίοι πρόγονοί μας
έθεωρούσαν ως θάλασσα ή λίμνη,
και πού τήν έκαμε ξηρά ό Ποσειδών,
όπως διηγείται ό “Ηρόδοτος (VII,
129). Κατάμπροστα στο πανόραμα
αυτό διακρίνουμε κάτι παραδόξους
βράχους όρθιους σάν κολώνες γιγάν-
τιες, ή σάν τεράστια πόδια αναποδο-
γυρισμένων έλεφάντων, διαστάσεων
κολοσσίων, πού άπειλούν τόν ού-
ρανό.

Είναι τά Μετέωρα. Στίς κορφές
των βράχων τούτων βρίσκονται 24
μοναστήρια παλαιότατα έκ των οποί-

ων τά σπουδαιότερα είναι ή Μετα-
μόρφωσις, ή τό καθαυτό «Μετέω-
ρον», τό ψηλότερο και τό πιο σημαν-
τικό, ό “Αγιος Στέφανος και ό Βαρ-
λαάμ. Τά μοναστήρια αυτά χρονολο-
γούνται άπ’ τις αρχές του 14ου αι-
ώνος και είναι σπουδαία μνημεία
τέχνης και ιστορικά μυσεία, με τις
θαυμαστές τους Βυζαντινές εκκλη-
σίες, τις εικόνες, τά απάνια χειρό-
γραφα και τά ιερά κοσμήματα ή σε-
πτά τους λείψανα.

“Ολα τά κάστρα πάτησα κι’ όλα τά
μοναστήρια,
Μά του Βαρλάμη τό Κελλι κανένας
δεν τό είδε,
Ούτε άσκέρια Τούρκικα ούτε Παλη-
αρθάνιτες,
Μονάχα κλέφτες έρχονται τό ‘γούμε-
νο φανάζουν:
«Κατέβα άγιε ‘Γούμενε νά μās έο-
μολογήσης
τι ‘χουμε κι έναν άρρωστο νά μās
τόν μεταλάβης»...

Τό άπόσπασμα του δημοτικού τού-
του τραγουδιού δείχνει καθαρά τόν
ιστορικό ρόλο πού διεδραμάτισαν οι
ιεροί αυτοί βράχοι των Μετεώρων
κατά τούς σκοτεινούς χρόνους της
σκληράς του Γένους και κατά τήν
“Επανάστασι. “Ηταν καταφύγια των
κλεφτών, πού τούς περιέβαλλαν οι
μοναχοί έπάνω στα κελλιά τους και
όπου πριν λίγα χρόνια δεν μπορούσε
νά φθάση κανείς παρά μόνον μέσα
σε καλάθια ή δίχτυα,
πού τά τραβούσαν άπό
πάνω με σχοινί, ή σκαρ-
φαλώνοντας πάνω σε
σκάλες κρεμαστές πο-
λύ επικίνδυνες.

Κέντρο της “Ομο-
σπονδίας των ιππέ-
ων των Μετεώρων, ή
όποια χρονολογείται ά-
σφαλώς άπό τους πρώ-
τους αιώνες του Χρι-
στιανισμού, ήταν πα-
λαιότερα ή Δούπιανη,
μοναστήρι όπου βρίσκε-
ται ό ναός της Παρθέ-
νου ιδρυθέν άπό τόν
“Αγιο “Αθανάσιό, έπά-
νω εις ένα βράχο, κον-
τά στην Καλαμπάκα.
Σύγχρονοι δε ύπήρξαν
και άλλοι ιδρυταί μονών, ό κύριος Νεί-
λος, ό Νεόφυτος και Βαρλαάμ. Στά
μοναστήρια αυτά κατέφυγαν και πολ-
λοί έστεμμένοι, όπως ό ερημίτης Βα-
σίλειος “Ιωάσαφ άνεψιός του Σέρβου
Στεφάνου Δουσάν, ό “Ιωάννης Κατο-
κουζηνός (1354-1375) και άλλοι.

“Η μικρή θεσσαλική πόλις της Κα-
λαμπάκας βρίσκεται λίγο πιο κάτω,
στη θέση της αρχαίας πόλεως Αιγί-
νιον.

Τὸν ξέρετε τὸν σανπιέρο; Εἶναι ἕνα ψάρι γνωστότατο στὴ λιμνοθάλασσα τοῦ Μεσολογίου καὶ σ' ὅλα τὰ ἀλιευτικά μας κέντρα. Ἐχει ἀγκυλωτά περὺγια καὶ βούλες σὰν δακτυλίες, στὰ πλευρά του. Ζεὺς εἶναι τὸ ἐπιστημονικόν του ὄνομα.

Στὰ παλιὰ χρόνια, προτοῦ γεννηθῇ ὁ Χριστὸς, τὸ ψάρι αὐτὸ ἦταν πολὺ ἐπικίνδυνον — ὁ φόβος καὶ ὁ τρόμος τῶν ψαράδων μας. Τὰ σουβλερά κοκκαλάκια τῶν περυγίων του ἔβγαζαν δηλητήριο. Ἄν σ' ἀγκυλωναν, δὲν γλύτωνες. Καλλιτέρα νὰ σὲ δάγκωνε ὀχιά παρὰ νὰ σὲ τσιμπούσε ὁ σανπιέρος. Δὲν ὑπῆρχε τρόπος νὰ γλυτώσεις ἀπὸ τοῦ χάρου τὰ δόντια.

Σήμερα ὅμως ὁ σανπιέρος εἶναι ψάρι ἀκίνδυνον! Καὶ τοῦτο χάρις στοῦ Χριστοῦ τὴν εὐλογία.

Ἦταν ἡ ἐποχὴ ποὺ ὁ Χριστὸς θρῆσκόταν στὴ Γαλιλαία. Μιὰ μέρα πῆρε ὁ Θεάνθρωπος τοὺς μαθητὰς του καὶ ἔφθασε στὴς ὄχθες τῆς λίμνης γιὰ νὰ ψαρέψῃ. Ὁ Ἰησοῦς θαυμαστῆς τῆς ὁμορφῆς φύσης ἀπολάμβανε τὸ χαρούμενο τοπίο μὲ τὰ ἡσυχὰ νερὰ τῆς εὐλογημένης λίμνης.

Ὑστερα μῆκαν ὅλοι στὴν ψαρόβαρκα, ἀνοίχτηκαν στὰ βαθειὰ καὶ ἔρριξαν τὰ δίχτυα τους. Σὲ λίγο, στὸ σανίδι τῆς βάρκας βρέσκονταν λογιῆς λογιῆς ψάρια. Ἐνα ἀπ' αὐτὰ προκάλεσε τοῦ Χριστοῦ τὴν προσοχή. Εἶχε στὴ ραχοκοκκαλιά πολλὰ ἀγκάθια καὶ ἕνα κεφάλι πολὺ περίεργο!

Ὁ Χριστὸς τὸ πῆρε στὸ χέρι του. Οἱ μαθηταὶ τοῦ ἀνησυχῆσαν!

— Μὴν τὸ πιάνεις, εἶπαν στὸ Χριστό, εἶναι ὁ σανπιέρος. Τὰ ἀγκάθια του βγάζουν δηλητήριο καὶ ἂν ἀγκυλωθῇς θὰ πεθάνῃς...

Ὁ Χριστὸς χαμογέλασε μὲ καλωσύνη γιὰ τὴν ἀφέλεια τῶν μαθητῶν. Σὰν νὰ μὴν ἤξερε αὐτὸς τί ἦταν τὸ ψάρι! Τὸ εἶχε, μάλιστα, πιάσει ἐπιτηδες. Ἦθελε νὰ δοκιμάσῃ τοὺς μα-

θητὰς του ἀλλὰ ἤθελε ἐκὼν νὰ καταστήσῃ ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἀκίνδυνον γιὰ τὸν ἄνθρωπον τὸ δηλητηριώδες ψάρι.

— Μπορεῖ νὰ ἦταν ἐπικίνδυνος, τοὺς εἶπε μὲ τὴν συνηθισμένη του γλυκύτητα ὁ Χριστὸς, ὁ σανπιέρος. Μὰ τώρα πιά ποὺ τοῦ δίνω τὴν εὐλογία μου δὲν εἶναι! Τοῦ ἀφαιρῶ τὴ δύναμι ποὺ εἶχε νὰ κάνῃ κακό. Καὶ γιὰ αἰωνία μαρτυρία τὰ ἀποτυπώματα τῶν δακτύλων μου θὰ φαίνονται πάνω στὸ κορμί του.

Ἀπὸ τότε ὁ σανπιέρος ἐκτὸς ἀπὸ τ' ἀγκάθια του καὶ τὸ περίεργο κεφάλι του φέρνει καὶ τίς βούλες, τὰ ἀποτυπώματα αὐτὰ τῶν δακτύλων τοῦ Ἰησοῦ. Καὶ τὰ ἀγκάθια του δὲν χύνουν πιά δηλητήριο! Μποροῦν νὰ σ' ἀγκυλώσουν ὅσο θέλουν! Δὲν παθαίνει τίποτε ἀπολύτως.

Ἀπὸ τότε ὁ σανπιέρος ἔχει καὶ δεύτερο ὄνομα. Οἱ ψαράδες τὸ λένε καὶ χοιρόψαρο, εἰς ἀνάμνησιν τῆς εὐλογίας ποὺ πῆρε ἀπὸ τὸ Χριστό. Καὶ μὲ τὸ ὄνομα αὐτὸ εἶναι γνωστὸ σὲ πολλὰ ἀπὸ τὰ νησιά μας.

ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ

Ο ΛΟΡΔΟΣ ΒΥΡΩΝ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 16)

χραιμία του, καὶ ἄρχισε νὰ κοιτάζῃ τὸν Τοῦρκο ναυτικό. Κάπου τὸν εἶδε ἰδῆ. Ουμῆθηκε.

— Ὡστε, θέλεις νὰ σφάξῃς τὸν ἄνθρωπον, ἐφώναξε, ποὺ σοῦ ἔσωσε τὴ ζωὴ; Ξέχασες τὸ Σπύρο Βαλσαμάκη;

— Εἶναι δυνατόν; ἀνεφώνησε ὁ Τοῦρκος. Ἐσὺ εἶσαι ὁ Σπύρος;

Τὸν ἀγκάλιασε καὶ ὕστερα τὸν ὠδήγησε στὸν κοιτώνισκό του.

Ὁ Κεφαλλονίτης πλοίαρχος εἶχε σώσει πρὶν χρόνια αὐτόν, τὸν ἀδελφὸ του καὶ ὀκτῶ ἄλλα ἄτομα, μὲ κίνδυνον τῆς ἰδίας του ζωῆς, σ' ἕνα ναυάγιο στὴ Μαύρῃ Θάλασσα.

Στὶς 4 τὸ ἀπόγευμα ἡ φρεγάτα καὶ τὸ πλοῖο τοῦ Γάμβρα ἔφθασαν στὰς Πάτρας, ὅπου ὁ Τοῦρκος διοικητὴς δὲν ἐδυσκολεύτηκε νὰ πιστέψῃ τίς δικαιολογίες τοῦ γραμματέως τοῦ Βύρωνος. Συνεχάρη τὸν πλοίαρχο τῆς φρεγάτας γιὰ τὴν ἱκανότητα καὶ τὴν ἀνδρεία του καὶ ἀφῆκε ἐλεύθερο τὸν Βαλσαμάκη, τὸν Γάμβρα καὶ τὸ πλοῖο των.

Μὲ τὸ ξημέρωμα τῆς 4ης Ἰανουαρίου τὸ πλοῖο

τοῦ Γάμβρα ἀπέπλευσε ἀπὸ τὰς Πάτρας καὶ τὸ μεσημέρι τῆς ἰδίας ἡμέρας ἔφθασε στὸ Μεσολόγγι.

Ο ΒΥΡΩΝ ΣΤΟ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

Καὶ ὁ Βύρων διέτρεξε καὶ αὐτὸς μεγάλους κινδύνους.

«Στὶς 4 Ἰανουαρίου», γράφει ὁ Γάμβρας, ὁ Βύρων ἔπλεε πρὸς τὸ Μεσολόγγι, ὅταν σφοδρὰ τρικυμία παρέσυρε τὸ πλοῖο του ἀνάμεσα στοὺς σκοπέλους. Οἱ ναῦτες ἐπῆδον ἀμέσως στοὺς βράχους καὶ ἔσπρωξαν τὸ πλοῖο στὰ βαθύτερα νερά.

Ἀλλὰ σὲ λίγο νέα θύελλα τῆριξε καὶ πάλι στοὺς σκοπέλους. Τότε οἱ ναῦτες ἀπελπισμένοι γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ πλοίου ἄρχισαν νὰ σκέπτονται πῶς νὰ σώσουν τὴ ζωὴ τους, ἀλλ' ὁ Βύρων κατάρθρωσε νὰ τοὺς πείσῃ νὰ μείνουν στὸ πλοῖο, καὶ ἔτσι χάρις στὸ θάρρος του καὶ τίς λίγες ναυτικές του γνώσεις ἐσώθη ἡ ζωὴ πολλῶν ἀνθρώπων καὶ τὸ ποσὸν τῶν 26.000 ταλλήρων».

Μιὰ περιπέτεια ἦταν ὅλη ἡ ζωὴ τοῦ Βύρωνος.

Ἡ περιπέτεια τοῦ αὐτοῦ συνέδεσε αἰώνια τ' ὄνομά του μὲ ὅ,τι λαμπρότερο μπορεῖ νὰ ποθῇ ἕνας θνητός: Τὴν Ἐλευθερίαν ἐνὸς Λαοῦ!

ΧΡ. ΕΜ. ΑΓΓΕΛΟΜΑΤΗΣ

Ἐρυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Σταυρουπόλεως Ἐάνθης ἐργαζόμενοι εἰς τὸν σχολ. κήπον.

Juniors of the Elem. School Stavroupolis - Xanthi working in the school garden.

Ἀποφεύγετε

τοὺς

πολυσυχνάστους

καὶ

κλειστοὺς χώρους.

Ἐρυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Δαυλείας Λεβαδείας μετὰ τὸν καθαρισμὸν τοῦ σχολ. χώρου.

Juniors of the Elem. School Daulia - Levadeia after cleaning their play-ground.

ΚΙΝΗΣΙΣ Ε.Ε.Σ.Ν.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΛΕΥΚΩΜΑΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ

Τὸ ἀπόγευμα τῆς 24 Νοεμβρίου ἔγιναν εἰς τὰ Γραφεῖα μας τὰ ἐγκαίνια τῆς Γ' ἐκθέσεως Λευκωμάτων Σχολικῆς Ἀλληλογραφίας.

Μὲ πολλή μας χαρὰ διεπιστώσαμε τὸ ζῶντο ἐνδιαφέρον τῶν ἐπισκεπτῶν γιὰ τὴν ἐκδήλωσιν αὐτῆς τῆς Ἐρυθροσταυρικῆς δράσεως.

Τὰ ἐγκαίνια ἐτίμησαν οἱ Ὑπουργοὶ Παιδείας καὶ Τύπου κ.κ. Κ. Τσάτσος καὶ Μ. Αἰλιανός, τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν., ὁ Πρόεδρος καὶ τὰ μέλη τῆς Ἐφορείας Ε.Ε.Σ.Ν. τῆς Τοπικῆς Ἐπιτροπῆς Ε.Ε.Σ.Ν. Ἀττικῆς, Ἐπιθεωρηταὶ τῶν Σχολείων Ἀθηνῶν Πειραιῶς, μέλη τοῦ Συμβουλίου τοῦ Σ.Ε.Ο. καὶ ἐκλεκτὰ μέλη τῆς Ἀθηναϊκῆς Κοινωνίας. Τοὺς ἐπισήμους προσεφώνησε ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐφορείας Ε.Ε.Σ.Ν. κ. Ἀχ. Κύρου ὅστις ἐξήρε τὴν δρᾶσιν τῶν Ἑλλήνων Ἐρυθροσταυριτῶν, οἱ ὅποιοι παρὰ τὰς γνωστὰς δυσμενεῖς συνθήκας ἐργάζονται μὲ ἐξαιρετικὸν ἐνθουσιασμόν καὶ ζήλον διὰ τὰ ἰδιώδη τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος καὶ ἐπωφελήθη τῆς εὐκαιρίας νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἐγνώμοσύνην τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. πρὸς τοὺς Ἐκπαιδευτικούς οἱ ὅποιοι μὲ τόσῃ προθυμίᾳ συμβάλλουν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς του, εἰς τρόπον ὥστε ὁ Ε.Ε.Σ.Ν. νὰ κατέχῃ σήμερον μεταξὺ τῶν Ε.Σ.Ν. ὅλον τοῦ κόσμου τιμητικὴν θέσιν.

Ἡ ἐκθεσίς περέμεινε ἀνοικτὴ ἐπὶ δεκαπενθήμερον, παρετρήθη δὲ συρροὴ πολλῶν ἐπισκεπτῶν ἰδίᾳ μαθητῶν Σχολείων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς.

ΒΡΑΒΕΥΣΙΣ ΛΕΥΚΩΜΑΤΩΝ

Ἡ ἐπιτροπὴ βραβεύσεως ἀπένευμε τὰ κάτωθι βραβεῖα.

Βραβεῖον Α'.

- 1) Γ' Γυμνάσιον Ἀρρέων Ἀθηνῶν
- 2) Ἀρσάκειον Γυμνάσιον (τάξ. Γ')
- 3) » » (τάξ. Δ')
- 4) Ἀρσάκειον Γυμνάσιον Ἀθηνῶν (τάξ. Ε')
- 5) Ἀρσάκειον Γυμνάσιον Ἀθηνῶν (τάξ. ΣΤ)
- 6) Ἀρσάκειον Γυμνάσιον Ἀθηνῶν (τάξ. Ζ)
- 7) Τοῖσι τοῖσι Γυμνάσιον Ἀθηνῶν (τάξ. Ζ)
- 8) Βον Γυμνάσιον Θηλέων Ἀθηνῶν (τάξ. Δ')
- 9) Βον Γυμνάσιον Θηλέων Ἀθηνῶν (τάξ. Ε')
- 10) Βον Γυμνάσιον Θηλέων Ἀθηνῶν (τάξ. Α')
- 11) Η' Γυμνάσιον Θηλέων Ἀθηνῶν (τάξ. Ζ)
- 12) Γυμνάσιον Θηλέων Καλλιθέας (τάξ. ΣΤ)

- 1) 1ον Δημ. Σχολεῖον Καισαριανῆς Α' Περ. Ἀθηνῶν.
- 2) 8ον Δημ. Σχολεῖον Γ' Περ. Ἀθηνῶν.
- 3) Δημ. Σχολεῖον Ἀγ. Δημητρίου Δ' Περ. Ἀθηνῶν.
- 4) 6ον Δημ. Σχολεῖον Α' Περ. Πειραιῶς.

ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

- 1) Παρθεναγωγεῖον Χίλλ, Γυμν.
- 2) » » Δημ.
- 3) Σχολὴ Κατρανίδου - Κυριαζοπούλου.
- 4) Λύκειον ὁ Ἑλληνισμός Κ. Σταυριανοῦ (Πειρ.).
- 5) Ἰδιωτ. Σχολ. Μ. Χατζηθεῖ (Ν. Φιλὰδ.).
- 6) Ἰδιωτ. Σχολὴ Εἰρήνης Θεοκλή.
- 7) Ἰδιωτ. Ν. Εὐαγγελίδου - Σοῦλεμέζη.
- 8) Ἰδιωτ. Σχολ. Μοσχανδρέου.
- 9) Ἰδιωτ. Ἐκπαιδευτήριον Λεωνιδοπούλου.

ΣΧΟΛΕΙΑ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

- 1) Ἐμπορικὴ Σχολὴ Ἡρακλείου Κρήτης
- 2) Γυμνάσιον Καβάλλας.
- 3) ΣΤ' Δημ. Σχολεῖον Φλωρίνης.
- 4) Α' Δημ. Σχολεῖον Κιλκίς.
- 5) Α' Δημ. Σχολ. Β' Περ. Θεσσαλονίκης.
- 6) Β' Δημ. Σχολ. Ἐδέσσης.

Βραβεῖον Β'.

- 1) Βον Γυμνάσιον Θηλέων Ἀθηνῶν (τάξ. Γ').
- 2) Βον » » (τάξ. Γ'α).
- 3) 7ον Γυμνάσιον Θηλέων Ἀθηνῶν (τάξ. Γ').
- 4) Βον Γυμνάσιον Θηλέων Ἀθηνῶν (τάξ. Ε').
- 5) Ράλλειον Γυμνάσιον Θηλέων Πειραιῶς.
- 6) 9ον Γυμνάσιον Θηλέων Ἀθηνῶν.
- 7) Β' Δημοσίᾳ Ἐμπορικῆ Σχολῇ Ἀρρέων Ἀθηνῶν.
- 8) Γυμνάσιον Θηλέων Καλλιθέας (Η' τάξ.).

- 1) 17ον Δημ. Σχολεῖον Α' Περ. Ἀθηνῶν.
- 2) 16ον » » Β' Περ. Ἀθηνῶν.
- 3) 11ον » » Β' Περ. Ἀθηνῶν.
- 4) 2ον » » Καλλιθέας Δ' Περ. Ἀθ.
- 5) 9ον » » Α' Περ. Πειραιῶς.
- 6) 21ον » » Α' Περ. Πειραιῶς.
- 7) 3ον » » Β' Περ. Πειραιῶς.

ΣΧΟΛΕΙΑ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

- 1) Γυμνάσιον Λεβαδείας
- 2) » Καρδαμύλων Χίου
- 3) » Θηλέων Κοζάνης
- 4) » Λουτρῶν Αἰδηψοῦ
- 5) Ἱεροδιδασκαλεῖον Βελλᾶς Ἰωαννίνων
- 6) Δημ. Σχολεῖον Ματσάνι - Κορινθίας
- 7) » Πλάκας - Μήλου
- 8) » Πλατανοθρύσεως - Δράμας
- 9) Β' Δημ. Σχολεῖον Ἐάνθης
- 10) 7ον Δημ. Σχολεῖον Ἡρακλείου
- 11) Δημ. Σχολεῖον Ζενίων Μεραμβέλλου
- 12) » » Ἀγ. Ἰωάννου Σπάρτης
- 13) » » Φροεσουλῆς Ναυπακτίας
- 14) Γ' » » Λεβαδείας
- 15) Α' » » Δοξάτου - Δράμας
- 16) 27ον Δημ. Σχολεῖον Β' Περ. Θεσσαλονίκης
- 17) Δημ. Σχολεῖον Ἀταλάντης
- 18) Δημ. Σχολεῖον Ἀξιοχωρίου Παιονίας
- 19) » » Χερσονήσου Πεδιάδος
- 20) » » Ἐάνθης
- 21) » » Κουσέ
- 22) 11ον Δημ. Σχολεῖον Βόλου

ΒΡΑΒΕΙΟΝ Γ'

- 1) Β' Γυμνάσιον Ἀρρέων Πειραιῶς
- 2) Βον Γυμνάσιον Θηλέων Ἀθηνῶν (τάξ. Γ')
- 3) Θ' Γυμνάσιον Θηλέων Ἀθηνῶν (τάξ. Γθ)
- 4) Κολλέγιον Ψυχικοῦ
- 5) Πρότυπος Δημοσίᾳ Ἐμπορ. Σχολὴ Ἀθηνῶν
- 6) Γυμνάσιον Νέας Ἰωνίας
- 7) Γυμνάσιον Θηλέων Καλλιθέας (τάξ. ΣΤα)
- 8) » » (τάξ. ΣΤβ)
- 9) » » (τάξ. 5θ 7α 7β)
- 10) Βον Γυμνάσιον Θηλέων Ἀθηνῶν (τάξ. Βθ)
- 11) 5ον » » Α' Περ. Ἀθηνῶν
- 12) Δημ. Σχολ. Ν. Λισίων
- 13) » » Φιλοθέης
- 14) Δημ. Σχολ. Ἀγ. Δημητρίου Δ' Περ. Ἀθηνῶν
- 15) 2ον Δημ. Σχολ. Α' Περ. Πειραιῶς
- 16) 5ον Δημ. Σχολ. Β' Περ. Πειραιῶς
- 17) 13ον Δημ. Σχολ. Α' Περ. Ἀθηνῶν.

ΣΧΟΛΕΙΑ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

- 1) Πυθαγόρειον Γυμνάσιον Σάμου
- 2) Δημ. Σχολεῖον Ἀνω Κώμης Κοζάνης
- 3) Δ' » » Λεβαδείας
- 4) Α' » » Λεβαδείας
- 5) Β' » » Λεβαδείας
- 6) Β' » » Σικύρου
- 7) Α' » » Ναυπάκτου
- 8) » » Πυργέας Ἀργολίδος
- 9) » » Ἀδάμαντος Μήλου
- 10) » » Μηλίνης Μαγνησίας
- 11) » » Ἀτσαλίου Ἡρακλείου
- 12) » » Παλαιοθαρσακίας Ἡ (Λείας)

- 13) » » Καρυδίου Μεραμβέλλου
- 14) » » Πατήματος Αποκορώνου
- 15) » » Παλαιοπαναγιάς Ναυπάκτου
- 16) » » Μαρμακέτου
- 17) » » Καρδακίων
- 18) » » Γουβών Πεδιάδος
- 19) 11ον » » Ήρακλείου Κρήτης Χρυσόπηγης
- 20) » » Μεσσοβουνίων Κεφαλληνίας
- 21) Α' » » Αιτωλικού Μεσολογγίου

ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΑ

- 1) Ίδ. Έκπαιδ. Έριφίλης Λεωνιδοπούλου (Άθην.)
- 2) Σχολή Μιχαλοπούλου (Πειρ.)
- 3) Γυμνάσιον Έλευσίνος
- 4) Ίδιωτικών Έκπαιδευτήριον Ξενοπούλου
- 5) » » Εύανθ. Πρωτοπαπά
- 6) Γυμνάσιον Θηλέων Καλλιθέας (τάξ. 4η)
- 7) » » » (τάξ. 7η)
- 8) 7ον Γυμνάσιον Θηλέων (τάξ. 4α)
- 9) 4ον Γυμνάσιον Πειραιώς (τάξ. ΣΤ')
- 10) Κολλέγιον Έλληνικού

ΕΠΑΙΝΟΙ

- 1) 10ν Δημοτ. Σχολείον Α' Περ. Άθηνών
- 2) 17ον » » Α' Περ. Άθηνών
- 3) 25ον » » Γ' Περ. Άθηνών
- 4) 3ον » » Ν. Σφαγείων
- 5) 20ον » » Β' Περ. Πειραιώς
- 6) 4ον » » Κερατσινίου

ΣΧΟΛΕΙΑ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

- 1) Δημοτ. Σχολείον Δάρας Πυλίας Μεσσηνίας
- 2) » » Μοθιανών Χανίων
- 3) » » Μυλοποτάμου Δράμας
- 4) » » Κουλουρίδας Κρήτης
- 5) » » Τζιτζιφέ Αποκορώνου
- 6) » » Ν. Σελευκείας Θεσπρωτίας
- 7) » » Παναγιάς Ίκαρίας
- 8) » » Παιδαγ. Άκαδ. Τριπόλεως
- 9) » » Φάρσων Κεφαλληνίας
- 10) » » Παπαγιαννάδων Σητείας
- 11) Α' » » Κύμης
- 12) » » Τοξοτών Ξάνθης
- 13) » » Ν. Άλικαρνασού Ήρακλείου
- 14) » » Λαζαράτων Λευκάδος
- 15) » » Άγ. Παύλου Θεσ/νίκης
- 16) » » Καμαρίου Τριφυλίας
- 17) » » Λουτρακίου Κορινθίας
- 18) » » Παλαιφύτου Γιαννιτσών
- 19) » » Άγ. Θεόδωρων Κορινθίας
- 20) » » Λαρύμνης Φθιώτιδος
- 21) » » Κελεσών Γόρτυνος
- 22) » » Άγ. Προκοπίου Κερκύρας
- 23) » » Σταυρού Φθιώτιδος
- 24) » » Άθρακόντε - Κρήτης

★

ΟΙ ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΤΑΙ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΑΠΑΝΤΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΜΑΣ ΓΙΑ ΒΟΗΘΕΙΑ ΤΩΝ ΣΥΝΑΔΕΛΦΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΕΣΤΡΑΜΜΕΝΩΝ ΧΩΡΙΩΝ

Το Ίδιωτικόν Δημοτ. Σχολ. Φεσπούλου — Κορυδαλλού, υποθετεί τεό Δημοτικόν Σχολείον Καρίτης Δολίπων — Εύρυτανίας.

Ή Β'. Έπιθεώρησις Άθηνών υιοθετεί: Τό Δημοτικόν Σχολείον Κάτω Καλεντίνης — Άρτης, Κομμένου — Άρτης, Έλαίας — Θεσπρωτίας Άγ. Τριάδος, Άετοράχης, Γαρίτσας, Λυγιάδων και Πετρούλιου Ίωαννίνων, Βρόχου και Χιονάτου Καστοριάς. Ή Β'. Έπιθεώρησις Πειραιώς υιοθετεί: Τό Δημοτικόν Σχολείον Άγ. Τριάδος — Μαυροθαλάσσης Σερρών, Γραμμένης και Γρανίτης Δράμας, Κλειστού — Τριποτάμου και Έπταλόφου Κιλκίς, Παχαλιάς Ξάνθης, Ίάσμου Ροδόπης, Σοφικού και Άσμηίου Έβρου, Δαματίας και Γλυφού Καβάλλας.

Τό 16ον και 17ον Δημοτικόν Σχολείον Α'. Περιφέρειας Άθηνών Άττάλου 5, τό Δημοτικόν Σχολείον Γραϊκοχωρίου — Φιλιατών — Ίωαννίνων.

Ή Ίδιωτική Σχολή «Βυζάντιον» Παγκράτι Ύμητο 54, τό Δημοτικόν Σχολείον Άγ. Θωμά Θηβών.

Ή Ίδιωτική Σχολή Καπάκα Παγκράτι, τό Δημοτικόν Σχολείον Λιδωρικίου — Φωκίδος.

Τό 2ον Γυμνάσιον Θηλέων Πειραιώς, τό Γυμνάσιον Λιδωρικίου — Φωκίδος.

Γυμνάσιον Θηλέων Καλλιθέας, τό Γυμνάσιον Ν. Ζίχνης Σερρών.

Άττική Σχολή Άθηνών Δημ. Σχολ. Συκων Άρτης. Άρσάκειον Γυμνάσιον (Κεντρικόν) τό Δημ. Σχολ. Άετού Θεσπρωτίας.

Παράρτημα Άρσάκειου Γυμν. τό Δημ. Σχολ. Λαλίζας Ίωαννίνων.

★

ΔΩΡΕΑΙ ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΤΩΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΤΕΣΤΡΑΜΜΕΝΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑ ΜΑΧΟΜΕΝΟΥΣ

Α'. ΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗ

Δημοτικόν Σχολείον Φιλοθέης 1 χαρτοκιβώτιον έστάλη εις Έπιθ. Δημ. Σχολ. Κονίτης.

16ον και 17ον Δημ. Σχολ. Α'. Περιφ. Άθηνών 1 χαρτοκιβώτιον έστάλη εις Γραϊκοχωρί Φιλιατών Ήπειρου.

Δημοτ. Σχολ. Κορίνθου 1 χαρτοκιβώτιον έστάλη εις Δερβιζιανά Ίωαννίνων.

Τριτάξιον Δημ. Σχολ. Τεμένης - Αιγιαλείας 4 χαρτοκιβώτια έστάλησαν εις Έθν. Οίκοτροφείον Άρρ. Φλωρίνης.

Κολλέγιον Ψυχικού 12 χαρτοκιβώτια έστάλησαν εις τά ακόλουθα σχολεία: Γυμνάσιον Εύπαλίου Δωρίδος. Γυμνάσιον Λιδωρικίου. Δημ. Σχολ. Βουρβούλων Θήρας. Δημ. Σχολ. Τραπεζής Κονίτης. Δημ. Σχολ. Σίδερη Φιλιατών. Δημ. Σχολ. Σιταριά Παιανίας. Δημ. Σχολ. Παναιτωλίου Άγρινίου.

Β'. ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΦΥΤΑ (ΧΑΜΟΜΗΛΙ κλπ.)

Δημοτ. Σχολ. Μανδρακίου Σιντικής, Καλεντζίου - Σιακαμπένειον, Ωριάς Μαντινείας, Άμφίσσης και Σερινικακίου, Ανατολικού Έορδαίας. Έστάλησαν εις Νοσοκομεία.

Γ'. ΔΙΑΦΟΡΑ ΔΙΑ ΜΑΧΟΜΕΝΟΥΣ

27ον Δημοτ. Σχολ. Β'. Περ. Άθηνών 100 μπουκάλια κονινάκ των 50 δραμίων. Έστάλησαν εις μονάδα Βορ. Έλλάδος.

Ή Έπιτροπή Έθνικών Έράνων, ό Σύνδεσμος Κυριών Λεμεσού και ή Ίδιωτική Σχολή Λεμεσού απέστειλαν 3 δέματα περιέχοντα 122 πλήρεις ένδυμασίας και 4 πανταλόνια διά τά άνταρτόπληκτα παιδιά της Παιδοπόλεως Ψυχικού.

Έρυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Χρισσού Παρνασσίδος έτοιμοι διά ανάδασιν.

Juniors of Elementary School Chrysou Parnassis ready to plant trees.

ΔΡΑΣΙΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

ΟΙ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δημοτ. Σχολείου Καρυδίας Τήνου φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου των. Βοηθούν εις την παρασκευήν και διανομήν του μαθητικού συσσιτίου. Βοηθούν στην άνέγερσιν του νέου Διδασκτηρίου. Έστειλαν τό Πάσχα εύχας εις όλους τους στρατιώτας της σχολικής των περιοχής και πρὸς τά παιδία της Παιδοπόλεως Τήνου. Καλλιεργούν σχολ. κήπο.

ΟΙ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δημοτ. Σχολείου Φαλατάρου Τήνου φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου των και του χωρίου. Καλλιεργούν σχολικό κήπο. Προσέφεραν εις την Παιδοπολί ή Μεγαλόχαρη Τήνου 45 δκ. σύκα, 100 τετράδια και 112 αύγά. Έδοθησαν εις τον Έρπον μεταξυ των κατοίκων για την Παιδοπολί. Έστειλαν μάλλινα είδη και χρήματα στους στρατιώτας.

ΟΙ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δημοτ. Σχολείου Τριαντάρου Τήνου φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου των και την ιδικήν των. Έκαθάρισαν τον κεντρικό δρόμο του χωρίου των. Μαζεύουν καύσιμο ύλη για την παρασκευή του πρώνου ροφήματος. Βοηθούν εις την άνέγερσιν του Διδασκτηρίου. Ίσοπέδωσαν την αυλή του σχολείου. Βοηθούν τους άδυνάτους εις τά μαθήματα μαθητάς. Έπισκέπτονται τους άρρώστους συμμαθητάς των. Έκαμαν έρπον για τά άνταρτόπληκτα παιδιά της Παιδοπόλεως ή Μεγαλόχαρη Τήνου και έμάζεψαν 72 δκ. ρεβύθια, 29 δκ. κρεμμύδια και 75 δκ. σύκα και διά την Φανέλλαν του Στρατιώτου. Βοηθούν τους έχοντας ανάγκην. Έφύτευσαν 100 δένδρα. Καλλιεργούν σχολ. κήπο.

ΟΙ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του δου Δημοτ. Σχολείου Χαλκίδος φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου των και την ιδικήν των. Βοηθούν τους άδυνάτους εις τά μαθήματα μαθητάς. Βοηθούν εις την παρασκευήν του πρώνου ροφήματος. Έπισκέπτονται τους άσθενείς μαθητάς. Έπεσκέφθησαν τό Όρφανοτροφείον Χαλκίδος, εις τά όρφανά του οποίου έμοίρασαν σταφίδες, πορτοκάλια και καραμέλλες. Έδοθησαν μία πτώχη γυναίκα.

ΟΙ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δημοτ. Σχολείου Νέου Πύργου Ίσθιας φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου των. Καλλιεργούν σχολ. κήπο. Έφύτευσαν περί τά 200 δένδρα.

ΟΙ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δημοτ. Σχολείου Στουπαίων Καρυστίας φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου των και την ιδικήν των. Καλλιεργούν σχολ. κήπο. Περιποιούνται τά πεύκα της αυλής του σχολείου.

ΟΙ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δημοτ. Σχολείου Γαλατρών Ίσθιας φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου των και του χωρίου. Περιέφεραν τον σχολ. κήπο. Ίδρυσαν ομάδα προστασίας ζώων και πτηνών. Έχουν σχολικό φαρμακείο.

ΟΙ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Ιου Δημοτ. Σχολείου Κύμης φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου των. Βοηθούν τους άδυνάτους εις τά μαθήματα μαθητάς και τους πτωχούς. Με τά χρήματα, που έμάζεψαν από τά κάλαντα και από παράστασι που έδωσαν, άγόρασαν φορεματάκια και παπούτσια στα άνταρτόπληκτα παιδιά, στα όποια προσέφεραν επίσης κα γραφική ύλη.

ΟΙ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δημοτ. Σχολείου Πρινε Ρεθύμνης φροντίζουν την καθαριότητα του χωρίου των, την ιδικήν των και του σχολείου των. Έφύτευσαν δένδρα. Έπεσκέφθησαν τό Πάσχα τό Σανατόριον και Όρφανοτροφείον Ρεθύμνης, εις τους τροφίμους των όποιων έμοίρασαν κόκκινα αύγά και κουλουράκια. Με χρήματα από τά κάλαντα άγόρασαν κουρευτική μηχανή. Όργανώνουν έκδρομής.

ΟΙ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του 2ου Δημοτ. Σχολείου Χανίων φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου των και την ιδικήν των. Βοηθούν εις την παρασκευήν και διανομήν του συσσιτίου. Τά Χριστούγεννα διέθεσαν από τό συσσίτιον των άλευρι μίας ήμέρας και κατεσκεύασαν Χριστούγεννα, τά όποια προσέφεραν εις τους τραυματίας του Στρατ. Νοσοκομείου της πόλεως των. Έστειλαν δέματα εις τους στρατιώτας. Έχουν σχολ. φαρμακείο. Έλαβαν μέρος στην άναδάσιν. Έπισκέπτονται τους άρρώστους μαθητάς. Βοηθούν τους πτωχούς.

ΟΙ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δημοτ. Σχολείου Μαρμακέτου Μεραμβέλλου φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου των και του χωρίου. Έφύτευσαν δένδρα. Έσωσαν την ζωή ενός γέροντος συγχωριανού των.

ΟΙ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του 11ου Δημοτ. Σχολείου Ήρακλείου (Χρυσόπηγης) φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου των. Καλλιεργούν σχολικό κήπο. Έφύτευσαν 80 δενδρύλλια. Έχουν σχολικό φαρμακείο και παρέχουν πρώτας βοηθείας εις τους έχοντας ανάγκην. Βοηθούν τους πτωχούς μαθητάς και συγχωριανούς των. Έπεσκέφθησαν τό Βρεφοκομείο της πόλεως και έμοίρασαν δώρα.

ΟΙ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δημοτ. Σχολείου Μύρθιου Ρεθύμνης φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου των, του

χωρίου και την ιδικήν των. Βοηθούνται μεταξύ των εις τά μαθήματα. Έφύτευσαν περί τά 150 δενδρύλλια. Έδοθησαν εις την άνέγερσιν του Διδασκτηρίου μεταφερόντες πέτρες και νερό. Βοηθούν τους πτωχούς μαθητάς με γραφική ύλη.

ΟΙ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δημοτ. Σχολείου Πατήματος Άποκορώνου φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου των και του χωρίου.

ΟΙ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δημοτ. Σχολείου Ζενίων Μεραμβέλλου καλλιεργούν σχολικό κήπο. Έφύτευσαν περί τά 300 δενδρύλλια, καθώς και άνη εις την αυλή του σχολείου. Βοηθούν τους πτωχούς μαθητάς με γραφική ύλη. Έμάζεψαν 50.000 δρχ., τις όποιες προσέφεραν σε μία φτωχή γυναίκα για φάρμακα της κόρης της. Έδοθησαν τους ποιμένες να βγάλουν τά ζώα τους από τά χιόνια.

ΟΙ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δημοτ. Σχολείου Κουλουρίδας Σελίνου φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου των, του χωρίου των και την ιδικήν των. Καλλιεργούν σχολ. κήπο. Έφύτευσαν δένδρα. Βοηθούν τους πτωχούς μαθητάς και τους άδυνάτους εις τά μαθήματα.

ΟΙ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Ιου Δημοτ. Σχολείου Χανίων φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου των και την ιδικήν των. Βοηθούν τους πτωχούς μαθητάς. Έπισκέπτονται τους άρρώστους συμμαθητάς των. Έπεσκέφθησαν τους νοσηλευμένους τραυματίας και τους προσέφεραν άνη και γλυκά που έφτιαξαν μόνοι τους. Έστειλαν δέματα στους στρατιώτας.

ΟΙ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δημοτ. Σχολείου Σφακοπηγαδίου Κισσάμου φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου των και την ιδικήν των. Παρασκευάζουν και διανέμουν τό συσσίτιον. Με χρήματα από τά κάλαντα άγόρασαν διάφορα είδη για τους στρατιώτας.

ΟΙ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δημοτ. Σχολείου Βλαχερωαντίσης Κυδωνιών φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου των και την ιδικήν των. Καλλιεργούν σχολ. κήπο. Έφύτευσαν περί τά 300 δένδρα. Έδιώρθησαν ένα δρόμο. Έκτισαν 2 άποχωρητήρια.

ΟΙ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Ιου Δημοτ. Σχολείου Ρεθύμνης καλλιεργούν σχολικό κήπο. Έβενδροφύτευσαν τον περίολο του σχολείου. Έμάζεψαν χρήματα, τά όποια διέθεσαν για μία πτώχη συμμαθητριά τους.

— Όχι, Νίκο. Τρουμπέτα δεν θά σου πάρω. γιατί θά την πιάζης δηλ μέρα και δε θά μπορώ να εργασθώ.

— Πάρε μου, καλὲ μπαμπά, κ' έννοια σου. Θά την παίζω μόνο εις ώρες που θά νοιμᾶσαι.

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Τ' ΑΔΕΡΦΙΑ ΜΑΣ

ΤΑ ΘΕΛΟΥΜΕ ΚΑΙ ΠΑΛΙ...

Η δόξα με δόλουκα φτερά
περνά σαν άστραπη κι άστροπελέκι
λαγκαδία, λίμνες, θάλασσες βουνά,
χωριά καμμένα, τὰ θωρεί και στέκει.

Φιλὰ τ' ἄγια τὰ χώματα, κοιτᾷ
ὄλο φωνές, σκοτάδι, σπαραγμός,
πύρινες γλώσσες γύρω της, φωτιά,
ὁ θάνατος ἀπλώνεται φρικτός.

Η μάνα στέκει δίχως τὸ παιδί.
Ωιμέ! καὶ τὸ παιδί δίχως μητέρα,
τὸ αἵματοβαμμένο τὸ σπαθί
ἀπλώνει γύρω τρόπο και φοβέρα.

Τ' ἀδέρφια μας τ' ἀρπάζουν μακρυνὰ
ἀπ' τὴ γλυκειά, τὴ μητρικὴ ἀγκάλη,
Γενίτσαρους σάν ἄλλη μιά φορά,
ἀλλοίμονο! νὰ ξανακάμουν πάλι.

Η Δόξα τριγυρνᾷ, θωρεῖ στὰ πέρα
μέσ' στὸ σκοτάδι χέρια θλιβερά,
ἀκούει φωνές: Ἑλλάδα μας, Μητέρα
σῶσε μας, πίσω φέρε μας ξανά.

Τ' ἀδέρφια μας θὰ θέλουμε καὶ πάλι
νὰ ξαναρθοῦν στὴν πατρικὴ τους γῆ,
νὰ ξαναρθοῦν στὴ Μάνα τὴ μεγάλη
Ἑλλάδα! κάτω ἀπ' τὴ δικιά σου
(τὴ στοργή!)

Τάξις Δ' Γυμνασίου Π.Σ.Π.Α.
Μανώλης Ε. Μαυρομμάτης

ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Τὸ πρῶτο μου εἶναι ἄλλο
ρωτᾷ τὸ δεύτερό μου
τὸ τρίτο μικρονῆσι.
Καὶ ὅ,τι σφάλμα ἔκαμες
τὸ λές στὸ σύνολό μου
γιά νὰ στὸ συγχωρήσῃ.
Ἄν σὲ μιά ὥραιαν νῆσον ἕνα

γράμμα βάλῃς μπρός, καὶ τὸ ὄλον
μου τὸ χῶμα, θὰ ἰδῇς νὰ πρασινίσῃ
σὲ λιγάκι ὁ ἀγρὸς καὶ νὰ λουλου-
δίση ἀκόμα.

ΜΑΡΙΑ ΑΝΔΡ. ΓΙΑΤΡΑΚΟΥ
Η' Γυμνάσιον Θηλ. Ἀθηνῶν

ΤΟ ΧΡΟΝΟ ΑΣ ΥΠΟΔΕΧΤΟΥΜΕ
Τὴ βασιλοπότητα ἄς κόψουμε καὶ φέ-
(τος)
ἄς εὐχρηθοῦμε τὸ καινούργιο ἔτος,
τὴν εὐτυχία τὴν χαρὰ καὶ τὴν Εἰρήνην
σάν τὸ νερὸ ποὺ τρέχει νὰ μᾶς δίνη...

Στὶς καρδιές μας ἄς φωλιάσῃ
ἡ ἐνότης καὶ ἡ ἀδελφότης,
στὸ πρόσωπό μας ἄς φανῇ ἡ καλω-
(σύνη),
τώρα ποὺ ὁ νέος Χρόνος ἔχει φτά-
(σει)...

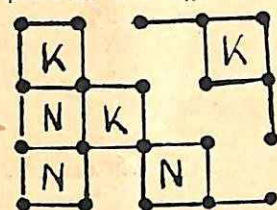
ΡΟΔΟΠΗ Β. ΦΡΑΓΚΟΓΙΑΝΝΗ
Β' Γυμν. Θηλ. Πειραιῶς

ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ

Τὸ παιγνίδι αὐτὸ παίζεται μετὰ δυὸ
παιδιά. Πάνω σ' ἕνα λευκὸ χαρτάκι
γράφουμε μετὰ τὸ μολύβι μικρὲς κοκ-

κίδες, ὅπως φαίνεται στὸ σχέδιο. Ὁ
πρῶτος παίκτης τραβά μιά γραμμὴ
ὅπου θέλει καὶ ἐνώνει δυὸ κοκκίδες
ὅπως φαίνεται στὸ σχέδιο. Τὸ ἴδιο

κάνει καὶ ὁ δεύτερος παίκτης. Συ-
νεχίζουμε τὸ παιγνίδι τραβώντας
γραμμὲς καὶ ἐνώνοντας τὶς κοκκί-
δες. Πρέπει ὁ κάθε παίκτης ὅταν ἔρ-
θῃ ἡ σειρά του νὰ τραβᾷ μόνον μιά
γραμμὴ. Νικητὴς θάβῃ ὁ ἐκείνος ποὺ
θὰ συμπληρώσῃ τὰ περισσότερα τε-
τραγωνίδια. Γιά νὰ μὴ μπερδεύωμε
τὰ τετραγωνίδια καὶ πάρῃ ὁ ἕνας τὰ
τετραγωνίδια τοῦ ἄλλου, ὁ καθένας
τὸ τετραγωνίδιο ποὺ θὰ συμπληρώ-
νῃ, πρέπει νὰ γράφῃ τὸ ἀρχικὸ τοῦ
ὀνόματός του, π. χ. Νικ. Κωστόπου-
λος.

Χ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ
Β' Δημ. Σχ. Γιαννιτσῶν

ΛΥΣΕΙΣ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ κλπ. ΠΡΟΗΓΟΥ-
ΜΕΝΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ

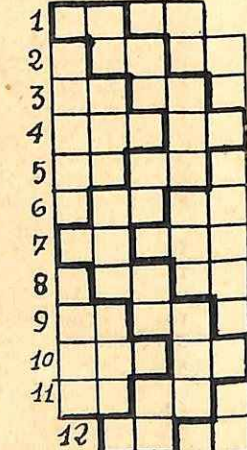
Ὁ ριζοῦντίω: 1) Νορμανδία, 2) Ρω-
εῖ — ΛΓ, 3) ἄρην, 4) ἕνα — ΟΕΘ, 5) Ρω-
εῖς, 6) ὠμὸ — οὐς, 7) σίτος, 8) ἦν — ἐν,
9) Σαρακοστή.
Κ α θ ε τ ω ς: 1) Νεφέλωδες, 2) οἱ —
νά, 3) χάρος, 4) μία — ἵνα, 5) ρε — ἐτ,
6) ναί — ὅσο, 7) νόσος, 8) ἰλ — ἐτ, 9)
ἀγαθὸν.

2) ΑΝΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ: ΗΡΑ — ΑΗΡ.
3) ΑΙΝΙΓΜΑΤΩΝ: Καμτσίκι — κατσίκι.
Ζανέτα — Ζακέτα.
4) ΤΟΝΟΓΡΑΦΟΥ: Ἀεὶς — Ἀεῖος.
5) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΥ: ΔΑΝ — ΙΑ ΔΑΝΙΑ.

ΜΙΑ ΚΛΙΜΑΚΩΤΗ ΠΑΡΟΙΜΙΑ

Τὰ γράμματα ποὺ περικλείονται
μέσα στὶς χαραγμένες ἤδη γραμμὲς,

διαβαζόμενα ἀνω πρὸς τὰ
κάτω, καὶ ἀπὸ τὰ ἄνω πρὸς τὰ
κάτω, θὰ ἴδῃς ὅτι σὺν μιά
γνωστῇ ἀρχαίᾳ
παροιμίᾳ.
Ἰδοὺ τώρα οἱ
ἐξηγήσεις τῶν
12 λέξεων τῶν
5 γραμμάτων,
ποὺ θὰ τοποθε-
τήσῃς:

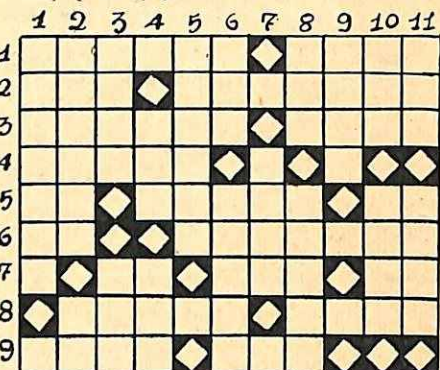
1) Σπλῆνα,
σηκότι. 2) Ὑ-
πάρχει μέσα
στὴν παροιμία.
3) Πολεμικὸν
ἐμβαστήριον. 4)
Αὐτὸ προσπα-
θῇτε νὰ κάνετε τώρα (συντομεύμ.). 5)
Γυρεύω. 6) Ἰεῖδος γυναικεῖου ὕφασμα
τος. 7) Ἐνάρτεος. 8) Τέτοια εἶναι
τὰ... τῶν Θερμοπυλῶν καὶ τὰ...
τῶν Δαρδανελίων. 9) Εὐρωπαϊκὴ

πρωτεύουσα. 10) Πορτογάλος θα-
λασσοπόρος (συναρθρ.). 11) Ἀπλᾷ.
12) Ἡρώς τοῦ τρωϊκοῦ πολέμου.
Κ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Γυμν. Φλωρίνης

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

1) Γραμματικὸν φαινόμενον. — Ἀ-
νεκάλυψε τὸ μικρόθειον τῆς φυματι-
ώσεως.
2) Κάτοικος Μ. Ἀσίας. — Τοῦ κορ-
μιού.
3) Ἐπανάστασις. — Τοῦ κυλίσμα-
τος (καθαρ.).

4) Ἀρχαῖον γυναικεῖον ὄνομα.
5) Γράμμα. — Ὅταν (ἀρχ.). —
Μέλλων τοῦ «λέγω» (δημ.).
6) Ὅπως. — Ξηρά.
7) Γράμμα. — Μῆλον (ξεν.). —
.. ΜΙ — παιχνίδι.
8) Χωρὶς μυρωδιά (αἰτ.). — Ἀ-
ψητον.
9) ... Ἀνδρῶν. — Ἰδικόν σου.

ΚΑΘΕΤΩΣ

1) Λατίνος συγγραφεὺς.
2) Μὲ ἕνα Η στὴν ἀρχή, σημαί-
νει πολὺ γενναῖος. — ... Καπόνε.
3) Γυναικεῖο ὄνομα. — Ἐντγκαρ
Ἀλλαν ...
4) Νεότης. — Ὅχι ἄνισα.
5) Πρόσωπον ἀρχαίου δράματος.
6) Ἀσφαλῆ. — Ἀλογο (καθ.).
7) Σιωπῶ (ἀρχ.).
8) Διότι (ξεν.). — Γυῖος τοῦ Κρέ-
οντα.
9) Τοῦ αὐτιοῦ (καθ.).
10) Χύσιμον (καθ.). — Νησι (αἰτ.
δημ.)...
11) Ὀργάνωσις. — Λέγεται καὶ
«ΣΑΝ».

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΑΤΟΣ
Τελεῖοφοίτος Κολλεγίου
Ἀθηνῶν — Ψυχικοῦ

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

Εἷς ἐκ τῶν θεῶν ὑπῆρξα
κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους.
ἄν μ' ἀφήσῃς ὅπως ἔχω.
Ἄν θελήσῃς ν' ἀφαιρέσῃς
κεφαλὴν μου καὶ λαίμω
θὰ γινῶ μικρὸν τὴ ζῶον
ἀρκετὰ φθοροποιόν.

Θ. ΜΠΡΟΥΣΚΟΣ

Ἑλληνοπούλα,

Πρέπει νὰ σκεφθοῦμε, τώρα ποὺ
χειμῶνισσε κι ἐμεῖς ἔχουμε καὶ φο-
ράμε τὰ ζεστά ρούχα μας, καὶ στὸ
σπίτι μᾶς περιμένει ἕνα ζεστὸ φαί,
λίγη θαλπωρὴ κι ἕνας γλυκὸς λό-
γος, τ' ἀδελφία μας — στὶς κατεστρα-
μμένες περιοχὰς ποὺ πεινοῦν τουρτου-
ρίζουν ἀπ' τὸ κρύο, γυμνὰ ξυπόλη-
τα, χωρὶς κανένα νὰ τοὺς σκέπτεται.

Εἶναι καθήκον δικό μας, νὰ τοὺς
σκεπώμαστε καὶ νὰ τοὺς βοηθοῦμε,
ὅσο μπορούμε. Λίγο ὑστέρημα ἀπὸ
τὰ καθημερινὰ μας ἔξοδα, μπορεῖ νὰ
βοηθήσῃ ἕναν ἀδελφὸ μας νὰ μὴν
πεθάνῃ.

Τ' ἀδελφία μας κινδυνεύουν. Ὁ
χειμῶνας ἄρχισε. Εἶναι χρέος μας
νὰ βοηθήσουμε τ' ἀδελφία μας.

Χρέος καὶ τιμὴ μας
Γ. ΓΑΤΟΣ

Μαθητὴς Κολλεγίου Ἀθηνῶν

ΜΕ ΤΟΥ ΒΟΡΙΑ ΤΑ ΚΥΜΑΤΑ

Ξέρετε ὅλοι τὴ σκυταλοδρομία
ἀπὸ τὴ γυμναστική. Γίνονται ὅμως
πολλῶν εἰδῶν σκυταλοδρομίες, πολὺ
διασκεδαστικές, ὅχι μόνον μετὰ τρέξι-
μο, ἀλλὰ μετὰ διάφορα ἄλλα πράγ-
ματα. Θὰ βρῇτε ἐδῶ μερικές. Ἄν
μάλιστα σκεφτῇτε, θ' ἀνακαλύψετε
μόνοι σας κι' ἄλλα εἶδη, ποὺ θὰ σᾶς
ἀρέσουν ἀκόμα περισσότερο, γιὰτὶ
θὰ θγαίνουν μέσα ἀπὸ τὴ ζωὴ σας.
Νὰ μιά γιά σήμερα.

Οἱ δυὸ ὁμάδες μπαίνουν σὲ δι-
πλῆς σειρὰς (δυο-δυο). Οἱ δυὸ
σειρὰς κάθε ὁμάδας στέκονται ὅμοι-
α μετὰ κι' ἀντικρύζονται πιάνοντας
σφιχτὰ ἀπὸ τὰ χέρια ἕτσι ποὺ νὰ σχη-

ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 9)

ὁποῖες ἀναπαύονται, οἱ ὁμολογοὶ νεφροί, ἀδενικά
καὶ αὐτοὶ ὄργανα, τῶν ὁποίων ἡ κυρία ἀποστολὴ εἶναι
ἡ ἀπέκκρισις τῶν οὐρῶν.

Τέλος, κάτω ἀπὸ τὰ σπλάχνα τὰ κοιλιακά καὶ σὲ
ἄλλη θήκη ποὺ σχηματίζει τὸ περιτόναιον, υπάρχουν
τὰ ἔσω γεννητικὰ ὄργανα καὶ ἡ κύστις, ἡ ἀποθήκη
τῶν οὐρῶν.

Ὅλα αὐτὰ τὰ σπλάχνα καλύπτονται, πλὴν τοῦ ἐπι-
πλόου καὶ περιτοναίου, ἀπὸ ἄλλα μαλακὰ μόρια καὶ
ἔτσι κλείνει καὶ ὁ σκελετὸς τῆς λεκάνης, σὲ τρόπο δη-
μιουργίας κοιλότητος, τὴν ὁποίαν ἀποκαλέσαμε κοιλια-
κὸ κύτος.

Σὲ περίπτωσι κακώσεως καὶ τραυματισμοῦ ἡ πα-
θολογικὴ βλάβη τῶν σπλάχνων αὐτῶν, θὰ συναντή-
σαμε στὰ καθ' ἕκαστα κεφάλαια ποικιλία συμπτω-
μάτων, γιὰ τὰ ὁποῖα καὶ χρειάζεται εἰδικὴ
πρώτη βοήθεια.

Εἰ ὁ σκελετὸς τῶν ἀνω ἄκρων ἀποτελεῖται
ἀπὸ τὴν κλεῖδα, κατὰ τὸ πρόσθιο καὶ ἀνώτατο τμή-
μα κάθε ἡμιθωρακίου καὶ ἀπὸ τὴν ὠμοπλάτη,
κατὰ τὸ ὀπίσθιο τμήμα.

Ἡ κλεῖς ἐνοῦται κατὰ μὲν τὸ ἔσω ἄκρον τῆς πρὸς
τὸ στήθρον, κατὰ δὲ τὸ ἔξω συντάσσεται μετὰ τὸ ὁμό-
λογον ἄκρον τῆς ὠμοπλάτης καὶ δημιουργοῦν τὸν σκε-
λετὸ τοῦ ὤμου, μαζὶ μετὰ τὸ ἄνω ἄκρον τοῦ βρα-
χίονος, τὸ ὁποῖον εἶναι σχεδὸν σφαιρικὸ καὶ κατα-
σκηνοῖ καὶ ἐφαρμόζει τὴν κοιλότητα, ποὺ λόγῳ κατα-
σκευῆς σχηματίζει ἡ ὠμοπλάτη κυρίως.

Τὰ ὁστά αὐτὰ, ὅπως καὶ ὅλα σχεδὸν τὰ ὁστά τοῦ
σκελετοῦ, κρατοῦνται στὴ θέσι τους μετὰ ἰσχυρὰ μαλα-
κὰ μόρια, τοὺς συνδέσμους καὶ τὸν θύλακο

ΕΥΘΥΜΑ

—Πατέρα, εἶπε ὁ μικρὸς ὁ διδά-
σκαλός μου πρέπει νὰ με τιμωρήσῃ
γιά κατὶ τὸ ὁποῖον δὲν ἔκαμα;

—Βεβαίως ὄχι, ἀπήντησεν ὁ πατέ-
ρας.

—Λοιπὸν! εἶπε ὁ μικρὸς μ' ἐτιμώ-
ρησε σήμερα διότι δὲν εἶχα κάμει τὸ
θέμα μου!

—Φαίνεται ὅτι εἶναι φοβιστάρικο
πολὺ τὸ ἄλογό σας.

—Καὶ ὅμως κοιμᾷται μονάχο του
στὸ σταῦλο.

ΜΑΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
Μαθητὴς Η'. τάξεως Α'. Γυμνασίου
Πειραιῶς

Ὁ μικρὸς: Ὅχι καλὲ μαμά,
δὲν ἔσχισα πάλι τὴν τσέπη μου. Ἄν
δὲν με πιστεύῃς ρίξε μέσα καρύδια
γιά νὰ πεισθῇς.

(Γ. Ἀναστόπουλος)

Τὸ περιοδικὸν αὐτὸ καθὼς καὶ
τοῦ Δεκεμβρίου καὶ Νοεμβρίου
ἐτυπώθηκε σὲ χαρτὶ ποὺ μᾶς ἔ-
στειλε ὁ Ἀμερικανικὸς Ἐρυθρὸς
Σταυρὸς Νεότητος.

This issue, as well as those
of November and Decem-
ber, is printed on paper kin-
dly donated by the Ameri-
can J.R.C.

καὶ ἡ συνένωσις τῶν ἀποτελεῖ τὴν ἄρθρωσι τοῦ
ὤμου.

Ἐκτὸς τοῦ ὁστοῦ τοῦ βραχίονος, υπάρχουν τὰ ὁστά
τοῦ πήχεως ἡ ἀντιβραχίου, ἡ κερκὶς
καὶ ἡ ὠλένη, τῶν ὁποίων ἡ συνένωσις, πρὸς μὲν τὸ ἄνω
ἄκρον τῶν μετὰ τὸ κάτω τοῦ βραχίονος ὁστοῦ, δημιουρ-
γεῖ τὴν ἄρθρωσι τοῦ ἀγκύωνος, πρὸς δὲ τὸ κάτω
ἄκρον μετὰ τὰ ὁστάρια τοῦ καρπού, δημιουργεῖ τὴν
πηχεο-καρπικὴν ἄρθρωσι.

Ὡς συνέχεια τῶν ὁστών τοῦ καρπού εἶναι τὰ 5
μετὰ τὰ ὀστέα ὁστά, τὰ ὁποῖα ἀντιστοιχοῦν πρὸς
τοὺς ἰσαριθμοὺς δακτύλους.

Κάθε βλάβη τοῦ σκελετοῦ αὐτοῦ δημιουργεῖ λει-
τουργικὴ δυσχερεία ἢ καὶ πλήρη κατάρ-
γησι τῆς λειτουργίας, ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεως τῆς καὶ
μετὰ τὴν ἡλικίαν ἢ καὶ διαφορὰς ὡς πρὸς τὰ συμπτώματα,
ἐκ τῶν ὁποίων — ὅπως θὰ ἴδωμεν — θὰ ἐξαρτηθῇ καὶ
ἡ παροχὴ τῆς καταλλήλου πρώτης βοηθείας.

στ) Ὁ σκελετὸς τῶν κάτω ἄκρων, ἀποτελεῖ-
ται ἀπὸ τὸ μηριαῖον ὄστος, τὰ δύο ὁστά
τῆς κνήμης, τὴν κνήμην καὶ τὴν περόνην
καὶ τὰ ὁστά τοῦ ἄκρου ποδός, τὴν πτέρναν,
τὸν ἀστράγαλον, τὰ 7 ὁστά τοῦ ταρ-
σοῦ, τὰ 5 μετατάρια ὁστά καὶ τοὺς ἰσαριθμοὺς δα-
κτύλους.

Ἡ κατὰ χώρας συνένωσις τῶν ὁστών αὐτῶν,
ὅπως στὰ ἄνω ἄκρα, δημιουργεῖ ἄρθρωσις καὶ ἔτσι
διακρίνομε τὴν ἄρθρωσι τοῦ ισχίου, τοῦ γόνα-
τος (ὅπου ὑπάρχει καὶ ἕνα ἄλλο μικρὸν ὄστος ἢ
ἐπιγονάτιον) ἢ ποδοκνημικὴν ἄρθρωσις
καὶ οἱ ἄρθρωσις τῶν δακτύλων.

Καὶ εἰς τὰ κάτω ἄκρα ἰσχύουν, ἐπίσης ὅσα ἐλέχθη-
σαν γιά τὰ ἄνω, ὡς πρὸς τὴ λειτουργικὴ δυσχερεία
κλπ. σὲ περίπτωσι βλάβης.

ΑΗ ΒΑΣΙΛΗΣ - ΠΡΟΤΟΧΡΟΝΙΑ

ΞΕΝ. Γ. ΑΣΤΕΡΙΑΔΗ

Μέτρια.

1. Ἀπ' τὰ βά-θη τῆς Ἀ- σί-ας Μέσ' ἀ-πὸ τὴν και-σα-ρί-α
2. Κά-δε χρό-νοῦ Ἀη Βα- σί-λης Μᾶς χα-ρί-ζει μιὰ θρα-διά —

Νᾶ-τος, νᾶ-τος ὁ Ἀη Βα- σί-λης πού σκορπᾶ πα-ρη-γο-ρί-α. Νᾶ-τος, νᾶ-τος, ζα-λω-
Πού ἀ-ξέ-χα-στη δὰ μεί-νη Σ' ὁ-λους, γέ-ρους καὶ παι-διά. — Για-τὶ ὁ-λους φέρνει

μέ-νος Κί' ἀ-πὸ δῶ-ρα φορ-τω- μέ-νος Τῇ χα-ρὰ δὲ νὰ σκορ-πί-ση
ὀῶ-ρα Στῆς πρω-το-χρο-νιας τὴν ὥ-ρα Κι' ὁ-λοι δὰ εὐ-λο-γη-δοῦ-νε

REFRAIN. Ζωηρά, γοργά.

Κά-τι ὁ-λους δὰ χα-ρί-ση. Γέ-λοια ἀκούς στὴ γει-το-νιά Νά-την κι' ἡ πρω-
καὶ τὰ κά-λαν-τα δὰ ποῦ-νε.

το-χρο-νιά Νὰ χα-ροῦ-νε τὰ παι-διά, Νὰ χα-ρῇ κά-δε καρ-διά. Νὰ χα-ρῇ κά-
cresce rit.

δε καρ-διά. Πρω-το-χρο-νιά, πρω-το-χρο-νιά, πρω-το-χρο-νιά, Βου-ί-ζει ὅλ' ἡ

γει-το-νιά, ἡ γει-το-νιά, Γλυ-κά καὶ πῆ-τες καὶ χα-ρές —

rix. ΦΡΕΤΣΑΣ — Διώχουν μα-κρὰ τίς συμ-φο-ρές, — Πρω-το-χρο-νιά —